

BLACK'S LAW DICTIONARY®

Definitions of the Terms and Phrases of
American and English Jurisprudence,
Ancient and Modern

By

HENRY CAMPBELL BLACK, M. A.

SIXTH EDITION

BY

THE PUBLISHER'S EDITORIAL STAFF

Coauthors

JOSEPH R. NOLAN

Associate Justice, Massachusetts Supreme Judicial Court

and

JACQUELINE M. NOLAN-HALEY

Associate Clinical Professor,
Fordham University School of Law

Contributing Authors

M. J. CONNOLLY

Associate Professor (Linguistics),
College of Arts & Sciences, Boston College

STEPHEN C. HICKS

Professor of Law, Suffolk University
Law School, Boston, MA

MARTINA N. ALIBRANDI

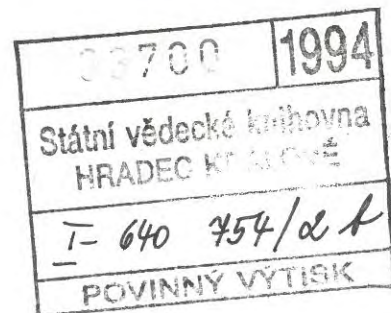
Certified Public Accountant, Bolton, MA

ST. PAUL, MINN.
WEST PUBLISHING CO.
1990

Státní vědecká knihovna
Hradec Králové

231040033252

© 1891, 1910, 1933, 1951, 1957, 1968, 1979, 1990
West Publishing Co., USA

Translation © JUDr. Vladimír Balaš, CSc., ing. Vladimír Drábek, JUDr. Světlana Kopecká, dr. Miroslav Krbec, CSc.,
JUDr. Monika Pauknerová, JUDr. Lenka Pítrová, CSc., JUDr. Jana Reschová, CSc., ing. Lubomír Soukup, dr. Jiří Vejdělek,
JUDr. Jiří Zemánek, CSc., JUDr. Michaela Zuklinová, CSc.

Odborná redakce: JUDr. Zdeněk Masopust, L.L.M. (Yale)

ISBN 80-85605-23-6

J

J. V angličtině počáteční písmeno slov „judge“ a „justice“ (soudce, spravedlnost), pro něž se často používá jakožto zkratka. Proto znamená „J.A.“, judge advocate (auditor nebo vojenský soudce); „J.J.“, junior judge (mladší soudce, přísedící); „L.J.“, law judge (soudce); „A.L.J.“, administrative law judge (správní soudce); „P.J.“, president judge (předsedající soudce, předseda senátu); „F.J.“, first judge (soudce prvoinstančního soudu); „A.J.“, associate judge (přísedící soudce); „C.J.“, chief justice nebo judge (nejvyšší soudce, předseda nejvyššího soudu); „J.P.“, justice of the peace (smírčí soudce); „JJ“ judges or justices (soudci); „J.C.P.“, justice of the common pleas; „J.K.B.“, justice of the king's bench (soudce Královského soudu); „J.Q.B.“, justice of the queen's bench (soudce Královského soudu, panuje-li královna); „J.U.B.“, justice of the upper bench (soudce vyššího soudu).

Jac. Zkratka pro „Jacobus“, latinský tvar jména Jakub; používá se hlavně při citování statutů vydaných za vlády anglických králů tohoto jména; např. „St. 1, Jac. II.“

Jacens. Lat. Ve stavu opuštěnosti (nějakého majetku), jako ve větě „haereditas jacens“, což znamená dědictví, které je ve stavu opuštěnosti, než se rozhodne o dědici nebo než dědic dědictví převzme.

Jacens haereditas. Viz Haereditas jacens.

Jacobus. Zlatá mince o průměru 1 a 3/8 palce, v hodnotě asi 25 šilinků, nazývaná tak po Jakobovi I., za jehož vlády byla poprvé ražena. Byla rovněž nazývána *broad, laurel a broad-piece*. Její hodnota se někdy udává na 24 šilinků. Macaulay však hovoří o mzdě 8.000 Jakubů, což je ekvivalent 10.000 liber šterlinků.

Jactitation. Chválení něčeho, co je druhým napadáno. Falešné vychloubání; falešné tvrzení; tvrzení opakované na úkor práva někoho jiného.

Druh pomluvy nebo znevažování nároku někoho jiného na nemovitost, známé v angloamerickém právu jakožto „slander of title“ (pomluva nároku), spadá do kategorie falešného předstírání (lživého tvrzení) a v některých právních řádech (např. v Louisianě) je opatření k uplatnění práva pro tuto újmu poskytováno pod jménem „žaloba lživého tvrzení“ (action of jactitation).

Jactitation of marriage. Podvodné vychloubání se manželstvím. V anglickém církevním právu vychloubání nebo rozhlašování jedné osoby, že je sezdána s jinou, po němž může následovat obecná pověst o jejich manželství. Aby se tomu zabránilo, může být osoba podrobena zkoušce skutečného manželství a neobstojí-li její tvrzení, musí o tom příště mlčet. 3 Bl. Comm. 93. Pravomoc rozhodovat o takových žalobách má Nejvyšší soud.

Jactitation of tithes. Podvodné vychloubání se nárokem na desátky. V anglickém církevním právu podvodné tvrzení osoby, že má nárok na určité desátky, k nimž však ve skutečnosti nemá žádný právní titul.

Jactivus. Ztracený v důsledku omeškání, resp. nedostavení se k soudu. Odhozený.

Jactura. V kontinentálním právu hození zboží přes palubu v bouři. Škoda takto způsobená.

Jactus. Hození zboží přes palubu s cílem odlehčit nebo zachránit loď, v kterémžto případě je zboží takto obětované předmětem pojistné události. Viz Jettison.

Jactus lapilli. Shození kamene. Podle římského práva jeden ze způsobů přerušeni vydržení. Kde jedna osoba stavěla na pozemku jiné osoby a takto získala právo *usucapio*, pravý majitel protestoval proti vniknutí a přerušil vydržecí právo shozením jednoho kamene budovy přede svědky svolanými k tomuto účelu.

J.A.G. Judge Advocate General. Hlavní vojenský soudce.

Jail. Vězení. Budova určená zákonem nebo pravidelně užívaná k věznění osob držených v zákonné vazbě. Místo odnětí svobody, jež je více než vyšetřovací vazba na policejní stanici a méně než žalář (prison). Obvykle se používá k zadržení osob buď odsouzených za přečiny (méně závažné trestné činy) nebo osob čekajících na soud nebo jako místo, kam se umísťují opilci a výtržníci. Viz také Gaol; Lockup; Prison.

Jail credit. Dosl. záloha na žalář. Doba, kterou obžalovaný strávil ve vazbě, kde čeká na soud, která mu bude odečtena z jeho konečného trestu.

Jail delivery. Viz Gaol.

Jailer. Dozorce nebo strážce ve vězení.

Jailhouse lawyer. Vězeň, který tráví čas studiem zákonů a poskytováním právní pomoci a rady spoluvězňům, zejména negramotným. Johnson v. Avery, 393 U.S. 483, 89 S. Ct. 747, 21 L. Ed.2d 718.

Jail liberties. Viz Gaol.

Jamunlingi, jamundilingi. Svobodní lidé, kteří svěřili sebe a majetek ochraně mocnější osoby, aby se vyhnuli vojenské službě a jiným břemenům. Také druh nevolníků mezi Němci. Totéž jako *commendati*.

Janus-faced. S Janusovskou tváří, dvojtvárný, obojký. Argument, který vyznívá ve stejnou dobu oběma směry, např. vyzývá soudce, aby se neřídil soucitem, přičemž dodává, že jakýkoli soucit musí být k prospěchu klienta argumentujícího obhájce. Davis v. Franson, 141 Cal. App.2d 263, 296 P.2d 600, 606.

Jaques. Ve starém anglickém právu malé peníze.

Jason clause. Jasonova klauzule. Klauzule v námořních náložních listech, která zavazuje majitele nákladu přispět na společnou havárii v případech nebezpečí, škody nebo neštěstí, jež jsou následkem chyb při plavbě nebo při řízení lodí, v jejím strojním zařízení nebo příslušenství, za předpokladu, že majitel lodí věnoval patřičnou péči tomu, aby loď učinil ve všech ohledech způso-

bilou k plavbě po moři a vhodným způsobem ji řídil, vybavil a zabezpečoval. Merklen v. Johnson & Higgins, D.C.N.Y., 3 F. Supp. 897, 898.

Javelin-men. Ve starém anglickém právu svobodní majitelé půdy (zemani, ozbrojený jízdní doprovod), které si držel šerif k proto, aby doprovázeli porotního soudce.

Jay walking. Neukázněně přecházení ulice. Přecházení úhlopříčně přes křižovatku. Také přecházení ulice mezi křižovatkami nebo na jiném místě, než je přechod.

J.D. Zkratka pro „Juris Doctor“ nebo „Doctor of Jurisprudence“. To je nyní základní právnická hodnota, jež koncem šedesátých let nahradila „LL.B.“.

Jedburgh justice. Jedburská spravedlnost. Zkrácený výkon spravedlnosti nad zběhem nebo zločincem bez pravidelného soudu, ekvivalent „lynch law“ (poprava bez soudu). Nazývá se tak po skotském městě poblíž anglických hranic, kde bývali lupiči a zloději dobytka často věšeni bez řádného soudu. Píše se také „Jeddartská“ (Jeddart) nebo „Jedwoodská“ (Jedwood).

Jencks Act or Rule. Pravidlo z rozhodnutí ve věci Jencks. Obžalovaný v trestní věci před federálním soudem má nárok na přístup k vládním dokumentům v zájmu pomoci při křížovém výslechu svědků, aby mohl odmítnout svědka pro dřívější rozporná prohlášení. Jencks v. U.S., 353 U.S. 657, 77 S. Ct. 1007, 1 L. Ed.2d 1103. Po tomto případě byl přijat k tomuto účelu federální zákon; 18 U.S.C.A. § 3500. Viz také Fed. R. Crim. P. 26. 2.

Jeofaile. Pv. Fr. Neuspěl jsem; jsem na omylu. Chyba nebo přehlédnutí při obhajobě.

Jeopardy. Nebezpečí; riziko.

Nebezpečí odsouzení a potrestání, jemuž se vystavuje obžalovaný v trestní věci, jestliže obvinění bylo shledáno platným a byla sestavena a přísahu složila porota k soudnímu projednávání případu a k vyhlášení rozsudku u soudu příslušné jurisdikce. Hanley v. State, 83 Nev. 461, 434 P.2d 440, 442. Postavení osoby, je-li postavena před příslušný soud na základě obvinění nebo informace, jež je postačující co do formy a podstaty k potvrzení odsouzení, a porota byla pověřena jeho výrokem. Jednání soudu za účelem ústavního zákazu proti dvojímu nebezpečí, jež může vyústit v uvěznění, vystavuje osobu, ať už dospělou nebo mladistvou, do „nebezpečí“. Fañ v. Duff, C. A. Fla., 488 F.2d 218, 225.

Výrazy „jeopardy of life and liberty for the same offense“, „jeopardy of life or limb“, „jeopardy for the same offense“, „in jeopardy of punishment“ a jiná podobná ustanovení používaná v různých ústavách je třeba vykládat tak, že v podstatě mají na mysli touž věc.

Viz také Double jeopardy; Former jeopardy; Legal jeopardy.

Jeopardy assessment. Zdanění v případě rizika. Jestliže daňový úřad (Internal Revenue Service) předpokládá, že odvod nedoplatku daní je v důsledku zpoždění ohrožen, může odhadnout a vybrat daň neprodleně a bez obvyklých formalit. I.R.C. § 6861.

Jetsam. Zboží, jež bylo majitelem dobrovolně shozeno přes palubu z lodí při bouři nebo jiném mimořádně naléhavém případě s cílem odlehčit loď. Viz také Jactus, Jettison.

Jettison. Akt, při němž je shozena přes palubu část nákladu v případě mimořádného nebezpečí, s cílem odlehčit loď. Věc nebo věci takto shozené; jetsam. Pře-

pravce může, jestliže to je v případě mimořádného nebezpečí nezbytné pro bezpečnost lodí nebo nákladu, hodit přes palubu nebo jinak obětovat jakoukoli část nákladu nebo celý náklad nebo příslušenství lodí. Hození majetku přes palubu pro tento účel je nazýváno „jettison“ a ztráta při tom vzniklá je nazývána „společná havárie“. Viz také Jactus; Jetsam.

Jetty. Sypání kamene nebo jiného materiálu sloužícího jako ochrana proti vlnám.

Jeux de bourse. Fr. Ve francouzském právu spekulace ve veřejných fondech nebo akciích; hazardní spekulace na burze cenných papírů; transakce s „options“ (opcí, přednostní právo) a „futures“ (termínové obchody).

Druh hazardu nebo spekulace, jež se skládá z prodeje a nákupu, který nezavazuje ani jednu ani druhou stranu dodávat věci, které jsou předmětem prodeje, a která se vyrovnává platbou rozdílů v hodnotě věcí prodaných mezi dnem prodeje a dnem určeným pro dodávku těchto věcí.

J.N.O.V. Zkr. Judgment non obstante veredicto. Rozsudek bez ohledu na výrok poroty. Viz Non obstante veredicto.

Job. Celá věc, která se má udělat. Konkrétní úkol nebo dílo, jež se má udělat za stanovený honorář nebo odškodnění. Postavení v zaměstnání. Trestný čin (např. loupež).

Jobber. Kdo nakupuje a prodává zboží za jiné. Kdo nakupuje a prodává na burze cenných papírů; obchodník akciemi, podíly nebo cennými papíry. Kdo nakupuje a prodává předměty ve velkém a znovu je prodává obchodníkům. Obchodník nakupující a prodávající partiové zboží. Obecně prostředník při prodeji zboží; kdo kupuje od velkoobchodníka a prodává obchodníkovi v drobném. Osoba, která dělá zakázkovou práci. Viz také Agent; Broker; Factor; Middleman; Wholesaler.

Joclet. Malé panství nebo farma.

Jocus. Ve starém anglickém právu hazardní hra.

Jocus partitus. Ve staré anglické praxi rozdělená hra, riziko nebo hazard. Dohoda, kterou mohly strany v procesu za starodávna někdy za vzájemného souhlasu uzavřít, pokud šlo o určitý hazard, jako např. že má někdo prohrát, pokud se případ vyvinul určitým směrem, a pokud tomu tak nebylo, měl vyhrát druhý.

John Doe. Fiktivní jméno často používané k označení osoby pro účely argumentu nebo ilustrace, nebo v průběhu uplatnění fikce v právu. Jméno, jež bylo obvykle dáváno fiktivnímu nájemci žalobce ve smíšené žalobě pro rušení držby. Někdy se mu říkalo „Goodtitle“. Tak měli Římané své smyšlené osobnosti v procesech jako byli *Titius, Seius*. Jméno „John Doe“ je a po několika století bylo užíváno v soudních procesech jakožto smyšlené jméno k označení strany do té doby, než mohlo být zjištěno její pravé jméno. State v. Rossignol, 22 Wash.2d 19, 153 P.2d 882, 885. Je-li používáno jméno „John Doe“ v příkazu k domovní či osobní prohlídce, zprávě o soudním případě, v učebnici nebo jiném právním dokumentu, týká se neznámé nebo neexistující osoby. Garner v. State, 220 Tenn. 680, 423 S.W.2d 480, 482.

John Doe summons. Soudní obsílka na jméno John Doe. Používá se, je-li jméno obžalovaného neznámé, pročež se obsílka vystavuje na jméno John Doe. Poté, co vyjde najevo skutečné jméno žalovaného, je jméno John Doe nahrazeno jménem skutečným.

Join. Sjednotit; setkat se; sdružit nebo sjednotit v čase, úsilí, akci; vstoupit do nějaké aliance.

Joinder. Spojení. Sdružování nebo spojování, sjednocení dvou nebo více složek nebo prvků v jeden; sjednocení s jinou osobou v nějakém zákonném kroku nebo postupu; svaz; součinnost.

Souhlas s dohodou nebo dokumentem stranou, jež má zájem na projednávané věci, týkající se dohody nebo dokumentu, která však sama není aktivní stranou (přímým účastníkem) dohody či dokumentu.

Collusive joinder. Tajně dohodnuté spojení. Spojení obžalovaného, obvykle osoby nebydlící v místě, za účelem vynětí z jurisdikce nebo svěřeni jurisdikce Federálnímu soudu. *Bentley v. Halliburton Oil Well Cementing Co.*, D. C. Tex., 174 F.2d 788, 791.

Compulsory joinder. Povinné spojení. Osoba musí být připojena k žalobě, pokud nemůže být stranám poskytnuta úplná právní pomoc bez jejího připojení, nebo jestliže její zájem je takový, že by bez něho mohlo dojít k velké nespravedlnosti. Fed. R. Civ. P. 19(a). *Viz Joinder of parties, níže.*

Joinder in demurrer. V obhajobě podle common law, jestliže obžalovaný v žalobě předkládá návrh na právní otázku zvanou „demurrer“ (námitka proti právní dostatečnosti důkazů), žalobce, pokud chce uchovat svou žalobu, ji musí přijmout. Toto přijetí právní otázky žalovaného, projevené žalobcem v předepsané formě slov, se nazývá „joinder in demurrer“.

Joinder in issue. V obhajobě podle common law fráze, kterou se jedna ze stran procesu připojuje k faktickému problému předkládanému protistranou nebo tento problém akceptuje. Též se nazývá „*similiter*“.

Joinder in pleading. V obhajobě podle common law přijetí sporné otázky a způsobu vedení trestního procesu fakticky, navržené buď v námitce proti právní dostatečnosti důkazů, omylu nebo sporné otázce protistranou.

Joinder of claims. Podle pravidel praxe, strana uplatňující návrh na osvobození (zproštění) jakožto původní návrh, protinávrh, křížový návrh (vzájemný návrh mezi navrhovatelem nebo mezi odpůrci) nebo návrh třetí strany, se může připojit k tolika návrhům, kolik jich má vůči protistraně, ať už jsou zákonné nebo ekvitní. Fed. R. Civ. P. 18(a); *New York C.P.L.R.* 601.

Joinder of defendants. Dva nebo více obžalovaných může být obviněno v obžalobě nebo udání, jestliže se údajně podíleli na stejném činu nebo transakci, nebo ve stejné řadě činů či transakcí, jež zakládají trestný čin nebo trestné činy. Taková obžalování mohou být žalována v jednom nebo více bodech obžaloby společně nebo odděleně a všichni obžalovaní nemusí být obžalováni v každém bodě obžaloby. Fed. R. Crim. Proc. 8(b).

Joinder of error. V řízeních, týkajících se příkazu odvolacího soudu ukládajícího, prvoinstančnímu soudu, aby předložil spisy k přezkoumání rozhodnutí v trestních věcech, je spojení omylu písemné popření omylu uváděných v určení omylu. Odpovídá výrazu „joinder of issue“, „spojení otázek“ v žalobě.

Joinder of indictments or informations. Soud může nařídit, aby byla projednávána společně dvě nebo více obvinění, nebo žaloby či obojí, jestliže trestný čin a obžalování, pokud je jich víc než jeden, mohou být sloučeny v jednom obvinění nebo žalobě. Procedura má být

stejná, jako by trestní stíhání bylo založeno na jednoduchém obvinění nebo žalobě. Fed. R. Crim. P. 13.

Joinder of issue. Sloučení sporných otázek. Akt, jímž strany v případě ve svých obhajobách dospějí k takovému stadiu, že jedna uvádí něco jako fakt, zatímco druhá to popírá.

Joinder of offenses. Spojení trestných činů. Lze obvinít ze dvou nebo více trestných činů ve stejném obvinění nebo žalobě v odděleném bodu obžaloby pro každý trestný čin, pokud jsou žalované trestné činy, ať už jde o zločiny nebo přestupky či obojí, téhož nebo obdobného charakteru nebo vycházejí z téhož činu nebo transakce nebo ze dvou nebo více činů či transakcí vzájemně spojených nebo tvořících částí společného schematu nebo plánu. Fed. R. Crim. Proc. 8(a). **Joinder of parties.** Akt sjednocení jako stran v žalobě všech osob, jež mají stejná práva nebo proti nimž jsou práva uplatňována, ať už jako spolužalobců nebo spoluobžalovaných. Fed. R. Civ. P. 19 a 20.

Necessary and indispensable parties. Nezbytné a nepostradatelné strany. Před rokem 1966 používaly federální soudy a většina státních soudů klasifikaci k rozhodnutí, zda se má nebo musí nějaká osoba připojit k žalobě. Označení „nepostradatelný“ (indispensible) bylo používáno, pokud spojení s žalobou nepřítomné strany bylo tak těsné, že by žaloba musela být zamítnuta, pokud by se strana nepřipojila. Označení „nezbytný“ (necessary) bylo používáno, pokud strana se měla připojit, bylo-li to možné. Tato klasifikace se ukázala jako nedostatečná a v roce 1966 byl Fed. Rule of Civil Proc. 19 nahrazen novým pravidlem 19, „Joinder of Persons needed for Just Adjudication“ (Připojení osob potřebné pro spravedlivé rozhodnutí sporu). Pravidlo 19(a) definuje kategorii osob, jež jsou potřebné pro spravedlivé rozhodnutí sporu. Jestliže nepřítomná strana vyhoví tomuto testu a je účastníkem řízení, soud musí vyžadovat, aby se připojila. Jestliže je nepřítomná strana potřebná pro spravedlivé rozhodnutí sporu a není účastníkem řízení, pravidlo 19(b) stanoví faktory, jež jsou brány v úvahu při rozhodování, zda pokračovat za její nepřítomnosti nebo žalobu zamítnout.

Proper parties. Řádné strany. Jestliže má strana nějaký vztah k žalobě, není však tak blízká, že by mohla být prohlášena za osobu potřebnou pro spravedlivé rozhodnutí sporu v rámci pravidla Rule of Civil Proc. 19(a), je „vhodnou“ stranou a žalobce má na vybranou, zda se k ní má připojit, pokud vyhoví testům podle pravidla 20.

Joinder of remedies. Sloučení opravných prostředků. Kdykoli je nárok takový, že byl dříve uznán jedině proto, že byl jiný nárok soudně doveden k závěru, lze sloučit oba nároky v jedinou žalobu, soud však poskytne právní pomoc v této žalobě jedině v souladu s příslušnými hmotnými právy stran. Zejména může žalobce stanovit žalobní nárok na peníze a požadavek zrušit převod právního titulu u nemovitosti, jenž je ve vztahu k němu podvodný, aniž by dříve získal rozsudek potvrzující nárok na peníze Fed. R. Civ. P. 18(b).

Misjoinder. Nesprávné sloučení. Nevhodné vzájemné spojení procesních stran, žalobců nebo žalovaných nebo různých žalobních důvodů. Nesprávné sloučení však není důvodem k odmítnutí (skončení řízení bez rozhodnutí). Nepravá strana je pouze vypuštěna na návrh kterékoliv strany nebo na návrh samotného soudu.

Fed. R. Civil P. 21. Zmírnění podstatného sloučení trestných činů nebo obžalovaných v obvinění nebo žalobě je přípustné podle Fed. R. Crim. P. 14.

Nesprávné sloučení v trestním stíhání je obvinění v oddělených bodech z oddělených a odlišných trestných činů vznikajících za zcela různých transakcí, jež mezi sebou nemají žádnou spojitost nebo vztah. *Optner v. U.S., C.C.A. Mich.*, 13 F.2d 11, 13.

Nonjoinder. Opomenutí přizvat vedlejšího účastníka. Opomenutí připojit nějakou osobu jako procesní stranu (účastníka), ať už jako žalobce nebo žalovaného, který měl být připojen. Opomenutá strana může být přizvána na návrh kterékoliv strany nebo na návrh samotného soudu. Fed. R. Civil P. 21.

Permissive joinder. Povolovací spojení. Všechny osoby se mohou připojit k jedné žalobě jako žalobci, jestliže uplatní jakékoli právo na plnění společně, každý zvlášť nebo alternativně se zřetelem k téže transakci, události nebo sérii transakcí nebo událostí či v jejich důsledku, a jestliže v žalobě vyvstane jakákoli právní otázka nebo fakt, který je společný všem těmto osobám. Všechny osoby (a jakékoli plavidlo, náklad nebo jiný majetek podléhající procesu admirality in rem) se mohou spojit v jedné žalobě jako žalovaní, jestliže je proti nim uplatňováno společně, jednotlivě nebo alternativně jakékoli právo na plnění se zřetelem k téže transakci, události nebo sérii transakcí nebo událostí či v jejich důsledku a jestliže v žalobě vyvstanou jakékoli právní otázky nebo fakt společný všem žalovaným. Žalobce nebo žalovaný nemusí mít zájem na získání nebo uhájení veškerého plnění. Rozsudek může být vynesen pro jednoho nebo více žalobců podle jejich individuálních práv na plnění, a proti jednomu či více žalovaným podle jejich individuální odpovědnosti. Fed. R. Civ. P. 20(a).

Joint. Jednotný; sjednocený; nerozdělený; učiněný dvěma nebo více či proti dvěma či více společně; sdílený dvěma či více nebo rozdělený mezi dva či více; vzájemně propojený co do nároku či odpovědnosti.

Výrazu se používá k vyjádření společného majetkového zájmu nebo společné odpovědnosti dvou nebo více osob. Jde tedy o zájem, v němž se ti, kdo se zavazují (dvě nebo více osob), zavazují společně, ne však každý zvlášť, a k vůli němuž musí být proto prováděno soudní řízení ve společné žalobě proti všem těmto osobám, na rozdíl od „společného a jednotného“ závazku.

Pokud jde o *společné* (joint) Annuity; Ballot; Committee; Contact; Covenant; Creditor; Custody; Fiat; Fine; Indictment; Obligation; Obligee; Obligor; Owner; Rate; Resolution; Session; Tenancy; Tenant; Trespass; Trespasser; Trustee; Will; viz tato hesla. Pokud jde o *joint*—stock banks — akciové banky, viz Bank; *joint*—stock company, viz Company, *joint*—stock corporation, viz Corporation.

Joint account. Společné konto. Konto (např. bankovní nebo makléřské konto) na dvě nebo více jmen. *Harbour v. Harbour*, 207 Ark. 551, 181 S.W.2d 805, 807.

Joint action. Společná žaloba. Žaloba podaná dvěma nebo více osobami jako žalobci anebo proti dvěma nebo více osobám jako žalovaným. *Viz Joinder.*

Joint adventure. Společné riziko. Jakékoli sdružení osob provozujících jedno podnikání pro zisk, za kterýmžto účelem spojují svůj majetek, peníze, hotovost, zručnost a znalosti. „Společné riziko“ existuje tam, kde

je zvláštní spojení dvou nebo více osob společně usilujících o zisk v nějakém specifickém podnikání bez skutečného partnerství nebo určení společnosti, je to sdružení osob vykonávajících jeden obchod pro zisk, za kterýmžto účelem spojují svůj majetek, peníze, hotovost, zručnost a znalosti. *Fulton v. Fulton*, Mo. App., 528 S.W.2d 146, 155. *Viz též* Community of interest, Joint enterprise, Joint venture.

Joint and several contracts. Společné a solidární smlouvy. Smlouvy, v nichž se strany zavazují individuálně a jako společnost.

Joint and several liability. Společná a solidární (nerozdílná) odpovědnost. Označuje odpovědnost spoluvystavců téhož plnění, kdy má každý z nich, individuálně, povinnost plně splnit závazek, a oprávněný ze závazku může žalovat všechny nebo kterékoliv z nich z porušení plnění. O odpovědnosti se uvádí, že je společná a solidární, když může věřitel požadovat platbu nebo žalovat jednu nebo více stran z této odpovědnosti odděleně, nebo všechny společně podle své volby. Společné a solidární ručení nebo směnka je taková, v níž se ti, kdo se zavazují, nebo vystavci zavazují jak společně, tak i individuálně oprávněnému ze závazku nebo tomu, komu má být placeno, tak aby mohli být všichni společně žalováni pro její vynucení, nebo může věřitel vybrat jednu nebo více osob jako cíl své žaloby.

Výraz se rovněž týká odpovědnosti společných pachatelů (tj. odpovědnosti, kterou jednotlivec nebo podnik buď sdílí společně s ostatními pachateli nebo nese individuálně bez dalších). *Viz* Contribution; Indemnity; Joint liability; Joint tortfeasors; Liability.

Taková odpovědnost umožňuje daňovému úřadu (Internal Revenue Service) vybírat daň od jednoho nebo všech různých daňových poplatníků. Manžel a manželka, kteří podávají společně příjmy daně z příjmu, jsou obvykle kolektivně nebo individuálně odpovědní za plnou částku daňové odpovědnosti. I.R.C. § 6013.

Joint authorship. Společné autorství. Pokud se týče literárního majetku, existuje společné autorství tam, kde je společný projekt (plán) realizace, k níž přispívá několik osob. Pouhé změny, dodatky nebo zlepšení, ať už jsou prováděny se souhlasem autora nebo bez něj, neopravňují osobu, jež je provádí, k tomu, aby tvrdila, že je společným autorem díla. Společná práce při podpoře společného projektu. *Edward B. Marks Music Corporation v. Jerry Vogel Music Co.*, D.C.N.Y., 140 F.2d 266, 267.

Joint bank account. Společné bankovní konto. Konto na jména dvou nebo více osob, jež mají na ně stejné právo, obvykle s právem přeživšího společníka.

Joint cause of action. *Viz Joinder.*

Joint debtors. Společní dlužníci. Osoby sjednocené ve společné odpovědnosti nebo zadlužení. Dvě nebo více osob společně odpovědných za týž dluh.

Joint debtors' acts. Zákony o společných dlužnících. Zákony přijaté v mnoha státech, jež předpokládají, že je možné vynést rozsudek nad jedním nebo několika obžalovanými nebo proti nim, a že „v žalobě proti několika obžalovaným může soud, podle svého uvážení, vynést rozsudek proti jednomu nebo většímu počtu z nich, přičemž rozhodne o pokračování žaloby proti ostatním, kdykoli je vhodný samostatný rozsudek“ (rozsudek týkající se každého zvlášť). Jsou tak nazývány rovněž zákony předpokládající, že tam, kde je žaloba vznesena

proti dvěma nebo více obžalovaným ve věci údajně společné odpovědnosti, přičemž je některým z nich doručena návrh na zahájení řízení, zatímco nad ostatními není dosaženo soudní pravomoci, může žalobce stále přistoupit k procesu proti těm, kdo stojí před soudem, a, pokud žádá náhradu, může mít rozsudek proti všem obžalovaným, kterým dokáže, že jsou společně odpovědní. Hall v. Lanning, 91 U.S. 160, 168, 23 L. Ed. 271.

Joint defendants. Spoluobžalovaní. Osoby, jež jsou souzeny společně. V trestním právu osoby, jež jsou obviněny z téhož trestného činu a jsou souzeny společně. Viz Joinder; Trial.

Joint defense doctrine. Doktrína společné obhajoby. Tato doktrína obecně umožňuje obžalovanému uplatňovat výsadu právního zástupce—klienta a chránit jeho prohlášení učiněná v důvěře nikoli jeho vlastnímu obhájci, ale obhájci spoluobžalovaného pro společný účel, který se týká obhajoby obou. U.S. v. Keplinger, C.A. Ill., 776 F.2d 678, 701.

Joint enterprise. Společný podnik. Také nazývaný „common enterprise“. Společné sledování společného cíle za takových okolností, že každý má právo se vyjadřovat nebo možnost jednat za všechny se zřetelem k řízení, prostředkům nebo orgánům využívaným ke sledování takového společného cíle. Nezbytnými prvky jsou: (1) dohoda mezi členy skupiny, ať už výslovná nebo implikovaná; (2) společný cíl, kterého má skupina v úmyslu dosáhnout; (3) společenství peněžního zájmu mezi členy skupiny při dosahování tohoto cíle; a 4/ rovné právo na hlas při vedení a řízení podniku, který poskytuje stejné právo kontroly. Fredrickson v. Kluever, 82 S.D. 579, 152 N.W.2d 346, 348. Viz také Joint adventure; Joint venture.

Joint estate. Společný majetek. Společný majetek v sobě zahrnuje jednotu zájmů, jednotu subjektivního práva (nároku), jednotu času a jednotu držby, a spolunájemci musí mít též zájem, vyplývající z téhož převodu právního titulu k nemovitosti, který začíná ve stejnou dobu a týká se jedné a téže nerozdílné držby. Mosser v. Dolsay, 132 N. J. Eq. 121, 27 A.2d 155. Viz rovněž Joint tenancy.

Joint executors. Společní správci (vykonavatelé) pozůstalosti. Dvě nebo více osob, jež se sdružují za účelem výkonu poslední vůle. Viz také Co—executor.

Joint feors in pari delicto. Výraz se týká osob, které se v souhře záměrně dopouštějí zla, na něž je stížnost; ten, kdo jedná v souhře s pachatelem, nemá právo domáhat se náhrady škody. Commercial Cas. Ins. Co. v. Leonard, 210 Ark. 575, 196 S.W.2d 919, 920.

Joint indictment. Viz Indictment.

Joint inventions. Společné vynálezy. Vynálezy, které vznikají tak, že dvě nebo více osob pracuje nebo spolupracuje společně při navrhování podstaty vynálezu a při jeho uvádění do praktické formy. Altooma Publix Theatres v. American Tri—Ergon Corporation, C.C.A. Pa., 72 F.2d 53, 56.

Jointist. Osoba jmenovaná na určité místo v podniku za účelem nezákonného prodeje alkoholických nápojů. Osoba, jež si otevře, provozuje nebo udržuje jakékoli místo pro nezákonný prodej alkoholických nápojů.

Joint liability. Spoluodpovědnost; společné ručení. Odpovědnost, kterou jsou povinovány třetí straně dvě osoby nebo více společně. Odpovědnost, při níž má společný dlužník (strana povinovaná) právo trvat na

tom, aby se k němu jako spoluobžalovaný připojil spoludlužník, to znamená, aby byli souzeni společně. Schram v. Perkins, D. C. Mich., 38 F. Supp. 404, 407. Viz Contribution; Indemnity; Joinder; Joint and several liability; Joint tort—feasors; Liability.

Joint lives. Společné životy. Tohoto výrazu se užívá k označení trvání majetkového práva k nemovitosti nebo práva, jež je zaručeno dvěma nebo více osobám, jehož mají užívat tak dlouho, pokud budou obě (nebo všechny) žít. Jakmile jeden zemře, nárok zaniká.

Jointly. Jednotně, sloučeně nebo sdruženě v nároku nebo odpovědnosti. Soderberg v. Atlantic Lighterage Corporation, D.C.N.Y., 15 F.2d 209. Společným způsobem; v souhře; nikoli jednotlivě (odděleně); ve spojitosti. Být nebo se stát odpovědným za společný závazek. Creighton v. Continental Roll & Steel Foundry Co., 155 Pa. Super. 165, 38 A.2d 337, 342. Zúčastněný nebo používaný dvěma nebo více osobami, držený nebo sdílený společně.

Jointly acquired property. Společně získaný majetek. Majetek nashromážděný společnou pílí manžela a manželky během manželství. Viz také Community property.

Jointly and severally. Viz Joint and several contracts; Joint and several liability.

Jointly owned property. Viz Community property; Joint bank account; Tenancy.

Joint negligence. Společná nedbalost. V případě „společné nedbalosti“ několika lidí, bezprostředně způsobivší nehodu, jedná několik lidí společně a tak, že buď společně učiní něco, co by učinit neměli nebo společně neučiní něco, což jsou společně podle okolností povinni učinit. Russo v. Aucoin, La. App., 7 So.2d 744, 747. Viz také Comparative negligence; Contribution; Joint tort—feasors; Negligence (Contributory negligence).

Joint offense. Společný trestný čin. Trestný čin spáchaný společně dvěma nebo více osobami. Zločin spáchaný s účastí dvou nebo více osob. Viz Conspiracy.

Joint ownership. Spoluovlastnictví. Viz Tenancy (Joint tenancy).

Joint possession. Společná držba. Existuje tam, kde dvě nebo více osob sdílí držbu, ať už skutečnou nebo vyplývající ze zákona. Sewell v. U.S., C. A. Ark., 406 F.2d 1289, 1293.

Joint policy. Společná pojistka. Životní pojištění manžela k prospěchu toho, kdo přežije. O'Boyle v. Home Life Ins. Co. of America, D. C. Pa., 20 F. Supp. 33, 36.

Joint rate. Viz Joint through rate; Rate.

Jointress, jointress. Vdova jako vlastník. Vdova, na kterou její manžel připsal majetek, který má mít v držení po dobu svého života, pokud jej přežije.

Joint return. Viz Joint tax return.

Joint-stock association or company. Obchodní podnik, nezapsaný do rejstříku, s vlastnickými podíly reprezentovanými podíly akcií. Tento typ podniku byl uznán v common law a na základě zákona se obecně považuje pro určité účely za inkorporovanou (zapsanou) entitu (společnost). Takovéto entity se podobají jak společnostem, tak sdružením (nebo veřejným obchodním společnostem). Společnostem se podobají tím, že mají kapitál rozdělený na akcie, nejsou však v řadě právních řádů za společnosti považovány. Brock v. American Express Co., C. A. Mich., 279 F.2d 785, 787.

Joint-stock company. Akciová společnost. Viz Joint-stock association nebo company.

Joint-stock insurance company. Viz Stock insurance company.

Joint tax return. Společné daňové přiznání. Daňové přiznání podávané společně manželem a manželkou pro federální nebo státní daně, za něž je každý individuálně odpovědný. Taková přiznání zahrnují příjmy obou manželů, přestože jeden z manželů nemusí mít žádný příjem. Obvykle je z hlediska daní užitečnější, podají-li manželé společně přiznání, než podají-li je každý zvlášť („married filing separately“).

Joint tenancy. Viz Tenancy.

Joint through rate. Společná průjezdni sazba. Poplatek za dopravu používaný od bodu na jedné dopravní lince k bodu na jiné dopravní lince. Vyskytuje se tam, kde náklad musí dopravit na místo určené více než jeden přepravce.

Joint tort. Tam, kde dvě nebo více osob mají vůči jiné osobě stejnou povinnost a jejich společným zanedbáním je tato jiná osoba poškozena, je úmyslné poškození práva „společné“ (joint). Viz Contribution; Joint negligence; Joint tort—feasors.

Joint tort—feasors. Společní pachatelé, kteří úmyslně porušili právo jiného. Výraz se týká dvou nebo více osob společně nebo jednotlivě odpovědných za úmyslně způsobenou (stejnou) škodu nějaké osobě či majetku. American Tobacco Co. v. Transport Corp., D. C. Va., 277 F. Supp. 457, 461. Osoby, jež jednaly při svém bezprávném chování v souladu a jsou tudíž společně i jednotlivě odpovědné. Ti, kdo jednají společně při páchaní zla, nebo jejichž činy, jsou-li na sobě navzájem nezávislé, se sdružují při zapříčinění jednotlivé újmy. Bowen v. Iowa Nat. Mut. Ins. Co., 270 N.C. 486, 155 S.E.2d 238, 242. Mnohé státy přijaly Uniform Contribution Among Tortfeasors Act. Viz také Contribution.

Joint trial. Společný soud. Proces s dvěma nebo více osobami pro stejné nebo podobné trestné činy. Viz také Joinder; Trial.

Jointure. Vlastní nemovitost, prostá všech právních závad, sestávající z pozemků, nebo obytný dům (nebo nemovitost) zajištěný pro manželku, jejichž přechod má vstoupit v platnost při úmrtí jejího manžela a pokračovat nejméně po dobu jejího života, pokud by sama nebyla příčinou jeho (dalšího) určení, tedy dispozice s ním. Majetková smlouva pro manželku uzavřená před manželstvím, zaručující manželce zákonnou část nemovitého majetku zesnulého manžela, která má sloužit k uspokojování osobních potřeb vdovy a dětí.

Joint venture. Společné podnikání. Zákonná entita v podobě sdružení, zabývající se ve společném podnikání konkrétní transakcí směřující k vzájemnému prospěchu. Tex—Co Grain Co. v. Happy Wheat Growers, Inc. Tex. Civ. App. 542 S.W.2d 934, 936. Sdružení osob nebo společností společně provozujících nějaký podnik, v němž obecně všichni přispívají k aktivům a dělí se o rizika. Vyžaduje společenství zájmů při výkonu podstaty, právo řídit a stanovit kroky s tím související, a povinnost, jež může být změněna podle dohody, podílet se jak na zisku, tak na ztrátách. Russell v. Klein, 33 Ill. App. 3d 1005, 339 N.E.2d 510, 512.

Někdejší seskupení dvou nebo více osob v obchodním podnikání. Na rozdíl od sdružení, společně

podnikání nemá za následek trvalý vzájemný vztah mezi stranami. Společné podnikání se pro účely federální daně z příjmu posuzuje jako sdružení. I.R.C. § 7701(a).

Viz také Community of interest; Joint adventure; Joint enterprise. Srovnej Corporation; Partnership.

Joint venture corporation. Viz Corporation.

Joint verdict. Výrok poroty zahrnující víc než jednu stranu v žalobě a sdružující dva nebo více výroků v jednom. Viz také Verdict.

Joint will. Viz Will.

Joint work. Společné dílo. V právu copyrightu je „společné dílo“ dílem zpracovaným dvěma nebo více autory se záměrem, že jejich přínosy splynou do neoddělitelných nebo vzájemně závislých částí jednotného celku. Copyright Act, 17 U.S.C.A. § 101.

Joker. Únikové ustanovení. V politickém smyslu klauzule v zákoně, jež je dvojznačná nebo zjevně bezpodstatná, vložená za tím účelem, aby přijímaný zákon či pravidlo učinila neoperativním nebo nejistým, aniž by vyvolala opozici v době schvalování.

Jones Act. Jonesův zákon. Federální zákon schválený v r. 1920, který stanoví, že námořník, který při výkonu svého zaměstnání utrpěl zranění v důsledku nedbalosti majitele, kapitána nebo ostatních členů posádky může být za své zranění odškodněn. 46 U.S.C.A. 688. Podobné opravné prostředky jsou k dispozici podle zmíněného zákona pro osobního zástupce námořníka usmrceného v průběhu jeho zaměstnání. Viz také Longshore and Harbor Workers' Compensation Act.

Jornale. Ve starém anglickém právu tolik půdy, kolik jí bylo možno zorat za jeden den.

Josh. Posmívat se, škádlit nebo dělat si legraci, lákat někoho nebo posmívat se někomu zkraslováním faktů.

Jouir. Francouzské slovo znamenající dobře se bavit, mít potěšení z něčeho; nebo vlastnit.

Jour. Francouzské slovo znamenající den.

Jour en banc. Den *in banc*, den v soudcovské lavici. Na rozdíl od „*jour en pays*“ (den na venkově), jinak nazývaný „*jour en nisi prius*“.

Jour in court. Ve staré praxi den u soudu; den dostavení se k soudu; den vystoupení před soudem. „Každý proces dává obžalovanému den u soudu“ (day in court).

Journal. Deník, kniha, v níž jsou pořizovány zápisy nebo zaznamenávány události ze dne na den. Místo, kde jsou zaznamenávány transakce, jakmile k nim dojde. Kniha prvotních zápisů (original entry).

V námořním právu deník (jinak zvaný „log“ nebo „log—book“), lodní nebo palubní deník, je kniha uchovávaná na každé lodi, jež obsahuje stručný záznam o událostech a příhodách každého dne plavby, s námořními pozorováními, kursem lodí, zprávami o počasí apod. V systému podvojného účetnictví účetní kniha, do níž jsou přepisovány denně nebo v jiných intervalech položky zanesené do deníku, pro příhodnější zapisování v hlavní knize. V zákonodárných sborech je deník denním záznamem všeho, co se v každé sněmovně událo. Vede jej úředník (clerk) a zapisují se do něj schůze a jednání výborů, předkládání návrhů zákonů, pozměňovacích návrhů, hlasování, rezoluce atd. v pořadí, jak se udály.

Journal entry. Deníkový záznam. Záznam v účetním deníku se stejnými aktivy a pasivy, v případě potřeby doplněnými vysvětlivkami o transakci.

Journal entry rule. Pravidlo záznamu v protokolu. To, že zákon byl přijat řádně, lze ověřit v protokolech z jednání zákonodárného sboru.

Journalists' privilege. V zákonech o pomluvě je vydavatel chráněn v žalobách pro pomluvu, pokud publikace je slušným komentářem o předmětu činnosti veřejných činitelů a zaměstnanců v záležitostech veřejného zájmu. Taková výsada je kvalifikovaná a nelze ji tudíž použít, prokáže-li se zlý úmysl, kterým je v tomto kontextu uveřejnění materiálu s vědomím, že je buď falešný nebo neudobře zpracovaný, a při bezohledném přehlížení toho, zda je pravdivý nebo falešný, když je ve skutečnosti falešný. *New York Times Co. v. Sullivan*, 376 U.S. 254, 84 S. Ct. 710, 11 L. Ed. 2d 686. *Viz také* Libel; Shield laws.

Journeyman. Tovaryš; vyučený řemeslník. Řemeslník, který prošel učňovskými léty a je kvalifikovaný ve svém oboru.

Journeys account. V anglické praxi nové oprávnění k žalobě, kterým bylo žalobci povoleno žalovat během rozumné doby po nezaviněném zrušení platnosti prvního writu. Tato doba byla vypočítávána s ohledem na počet dnů, které musí žalobce strávit cestováním (*journeying*), aby se dostal k soudu; z toho pochází pojmenování *journeys account*, to znamená spočítané cesty (*acomptes* nebo *counted*).

Joyriding. Projížďka. Dočasně zmocnění se cizího automobilu bez úmyslu odejmout ho majiteli na trvalo. *People v. Rivera*, 185 Colo. 337, 524 P.2d 1082, 1083. V některých jurisdikcích nazýváno trestním činem neoprávněného použití motorového vozidla (use of motor vehicle without authority), což je obecně přestupek (misdemeanor), na rozdíl od krádeže (larceny) motorového vozidla, což je závažnější trestný čin.

J.P. Justice of the Peace. Smírčí soudce.

Jubere. Lat. V římském, resp. kontinentálním právu nařizovat, řídit nebo velet. Slovo *jubeo* (nařizuji) v poslední vůli bylo nazýváno „word of direction“ (přikazující slovo) na rozdíl od „precatory words“ (přací slova). Ujistit nebo slíbit. Naříditi nebo přijmout zákon.

Judex. Lat. V římském právu soukromá osoba jmenovaná se souhlasem stran praetorem, aby soudila a rozhodla o věci započaté před ním. Dostala od praetora písemnou formuli obsahující směrnice, týkající se zákonných principů, podle nichž měla být věc projednána. Proto se o jednání před ní říkalo, že věc je *in judicio*, přičemž o jednání před praetorem se říkalo, že věc je *in jure*. Soudce, který vedl proces od začátku až do konce; *magistratus*.

Praxe povolávání k soudu (*in iudices*) ještě před Justinianem upadla v zapomnutí: proto pokud jde o Codex, Instituce a Novely, *judex* znamená soudce v jeho moderním smyslu. Termín *judex* se používá v mnoha různých významech v různých obdobích římského práva.

V pozdějším a novodobém kontinentálním právu soudce.

Ve starém anglickém právu porotce. V moderním smyslu, zejména — v protikladu k *justiciarius*, tj. soudce podle common law — označuje *judex* církevního soudce.

Judex ad quem. Soudce, jemuž je adresováno odvolání.

Judex aequitatem semper spectare debet. Soudce musí vždy dbát na spravedlnost.

Judex ante oculos aequitatem semper habere debet. Soudce musí mít vždy před očima spravedlnost.

Judex a quo. V kontinentálním právu soudce, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje; *judex ad quem* je soudce, jemuž je odvolání adresováno.

Judex bonus nihil ex arbitrio suo faciat, nec proposito domesticae voluntatis, sed juxta leges et jura pronunciat. Dobrý soudce nemá dělat nic ze svévole ani podle diktátu své osobní náhlylosti, ale má rozhodovat podle práva a spravedlnosti.

Judex damnatur cum nocens absolvitur. Soudce je odsouzen, jestliže viník unikne potrestání.

Judex datus. V římském právu přidělený soudce, to znamená soudce určený nebo jmenovaný praetorem k rozsouzení případu.

Judex debet judicare secundum allegata et probata. Soudce musí rozhodovat podle tvrzení a důkazů.

Judex delegatus. Delegovaný soudce, zvláštní soudce.

Judex est lex loquens. Soudce je mluvící právo (ústá práva).

Judex fiscalis. Fiskální soudce, soudce, který má znalosti ve věcech týkajících se fisku (*viz fiscus*).

Judex habere debet duos sales — salem sapientiae, ne sit insipidus; et salem conscientiae, ne sit diabolus. Soudce má mít dvě soli — sůl moudrosti, aby nebyl bezvýrazný, a sůl svědomí, aby nebyl ďábel-ský.

Judex non potest esse testis in propria causa. Soudce nemůže být svědkem ve své vlastní věci.

Judex non potest injuriam sibi datam punire. Soudce nemůže potrestat zlo způsobené jemu samému.

Judex non reddit plus quam quod petens ipse requirit. Soudce nedává více než co požaduje sama stěžující si strana.

Judex ordinarius. V kontinentálním právu řádný soudce, ten, který má právo projednávat a rozhodovat věci jako záležitosti své vlastní řádné pravomoci (*ex propria jurisdictione*), nikoli na základě delegované pravomoci. Podle Blackstona rozhodovali *judices ordinarii* pouze o faktických otázkách. 3 Bl. Comm. 315.

Judex pedaneus. V římském právu soudce nižší hodnosti, zastupující soudce. Soudce, který byl pověřen praetorem věc vyslechnout, byl takto nazýván podle nízkého křesla, na němž sedával u nohou praetorova tribunálu.

Judex quaestionis. Soudní úředník (soudce), který určoval právo v trestní věci, když praetor nesoudil sám. Ředitel trestního soudu pod předsednictvím *praetora*.

Judex selectus. Vybraný nebo zvolený *judex* čili soudce. Soudci v trestních věcech vybraní *praetorem*. Tito *judices selecti* (vybraní soudci) byli používáni v trestních věcech a mezi nimi a novodobými porotci (*jurors*) byly zaznamenány četné podobnosti; 3 Bl. Comm. 366.

Judge. Soudce. Úředník tak nazývaný ve své funkci předsedajícího soudu; veřejný činitel, jmenovaný k tomu,

aby předsedal soudu; hlavní člen soudu, pověřený dohledem nad postupem a rozhodováním otázek podle práva nebo na základě volného uvážení. *Todd v. U.S.*, 158 U.S. 278, 15 S. Ct. 889, 39 L. Ed. 982. Veřejný činitel, kterému na základě jeho úřadu je svěřena soudní pravomoc. *State ex rel. Mayer v. City of Cincinnati*, 60 Ohio App. 119, 19 N.E.2d 902. Předsedající soudce. *State v. Horn*, 336 Mo. 524, 79 S.W.2d 1044, 1045. Kterýkoli úředník oprávněný pracovat jako soudce nebo v zastoupení soudce při vykonávání konkrétních úkonů. *In re Roberts' Estate*, 49 Cal. App.2d 71, 120 P.2d 933, 937. Slova „judge“, „justice“ a „court“ jsou často používána jako synonyma a jsou vzájemně zaměnitelná.

Viz také Magistrate.

Judge advocate. Vojenský soudce. Důstojník sboru vojenských soudců pozemního vojska nebo vojenského námořnictva (*Judge Advocate General's Corps of the Army or the Navy*) nebo důstojník letectva nebo námořní péchoty, který je ustanoven jako vojenský soudce. 10 U.S.C.A. § 801.

V americkém úzu se termín „judge advocate“ již nevztahuje na žádnou ze stran u vojenského soudu. Namísto toho se vztahuje na hlavního právního poradce štábu vojenského velitele (obvykle s autoritativnějším titulem, jako např. *Staff Judge Advocate*, vojenský soudce štábu, *Post Judge Advocate*, posádkový vojenský soudce, nebo *Command Judge Advocate*, vojenský soudce velitelství) nebo obecněji, na kteréhokoliv důstojníka sboru generálních vojenských soudců nebo ministerstva jedné ze složek ozbrojených sil USA. Britská praxe je odlišná.

Judge advocate corps. Štáb generálních vojenských soudců.

Judge Advocate General. Starší důstojník právní služby a hlavní právní poradce pozemního vojska, vojenského námořnictva a letectva a — s výjimkou situací, kdy Pobřežní policie (*Coast Guard*) operuje jako složka v rámci námořnictva — generální rada ministerstva dopravy. 10 U.S.C.A. § 801.

Judge de facto. Ten, kdo zastává úřad soudce a vykonává jej předstíraje, že má zákonnou pravomoc a platný titul, ačkoli mu funkce nepatří, jelikož byl např. ustanoven na základě neústavního zákona nebo někým, kdo si uzurpoval jmenovací pravomoci, nebo jelikož nesložil služební přísahu.

Judge-made law. Soudcovské právo. Věta užívaná k označení soudních rozhodnutí, jež cestou výkladu mění význam zákonů nebo v nich nacházejí význam, na něž legislativa nikdy nepomyšlela. Je možná ještě častěji používána jako věta, znamenající zkrátka právo vytvořené na základě soudního precedentu a soudních rozhodnutí. Právo mající svůj zdroj v soudních rozhodnutích na rozdíl od práva, jehož pramenem jsou zákony (statuty) nebo správní předpisy.

Judge pro tempore. Soudce jmenovaný na funkční období nebo jeho část, a který během této doby vykonává všechny funkce řádného soudce. *State ex rel. Hodshire v. Bingham*, 218 Ind. 490, 33 N.E.2d 771. Na neborozdíl od soudce *ad hoc*, který je jmenován, aby rozhodoval v určitém případě, je takový soudce jmenován, aby rozhodoval po dobu nepřítomnosti řádného soudce a v tomto období vykonával všechny pravomoci řádného soudce. *Survance v. State, Ind.*, 465 N.E.2d 1076, 1081.

Judge's minutes, or notes. Soudcovské zápisy (protokoly) nebo poznámky. Memoranda, která obvykle zpracovává soudce během procesu, jež se týkají svědeckých výpovědí nebo dokumentů nabídnutých nebo připuštěných v důkazním řízení, jakož i nabídnutých důkazů a toho, zda byly přijaty nebo zamítnuty a pod.

Judge trial. Proces před soudcem bez poroty. Proces, kdy porota se vzdala účasti; proces před soudcovskou stolicí; proces bez poroty.

Judgment. Úsudek. Znalost dostatečná k pochopení podstaty věci (úkonu). *Thomas v. Young*, 57 App. D. C. 282, 22 F.2d 588, 590. Názor nebo odhad. *McClung Const. Co. v. Muncy, Tex. Civ. App.*, 65 S.W.2d 786, 790. Vytváření názoru nebo představy, týkající se nějaké věci tím, že se o věci přemýšlí. *Cleveland Clinic Foundation v. Humphrys, C.C.A. Ohio*, 97 F.2d 849, 857.

Rozsudek. Oficiální a autentické rozhodnutí soudu o právech a nárocích stran, které jsou předmětem sporu a o nichž má soud rozhodnout. Konečné rozhodnutí soudu řešící spor a určující práva a povinnosti stran. Poslední slovo práva v soudní při, jež je konečným rozhodnutím soudu o právech stran, týkajících se záležitostí předložených soudu v žalobě nebo během řízení. *Towley v. King Arthur Rings, Inc.*, 40 N.Y.2d 129, 386 N.Y.S.2d 80, 351 N.E.2d 728, 730. Právní závěr o faktech shledaných nebo přiznaných stranami nebo založených na tom, že se v průběhu řízení k soudu nedostavily. Rozhodnutí nebo zákonný rozsudek vydaný soudem nebo jiným kompetentním tribunálem jako výsledek řízení před ním probíhajícího. *Allegheny County v. Maryland Casualty Co., C.C.A. Pa.*, 132 F.2d 894, 897. Rozhodnutí nebo rozsudek vyneseny soudem a zapsané do jeho protokolů nebo záznamů. Rozhodnutí soudu příslušné jurisdikce o věcech, které mu byly předloženy. *State ex rel. Curran v. Brookes*, 142 Ohio St. 107, 50 N.E.2d 995, 998. Rozhodnutí nebo rozsudek vyneseny příslušným soudcem nebo soudem jako výsledek žaloby nebo řízení před ním probíhajícího, jímž se potvrzuje, že v záležitostech předložených k jeho rozhodnutí existuje nebo neexistuje právní povinnost nebo odpovědnost.

Termín „judgment“ podle pravidel praxe zahrnuje „decree“, dekret (soudní rozhodnutí, rozsudek, výnos). *Fed. R. Civ. P. 54(a)*. Výrazy „decision“ (rozhodnutí) a „judgment“ (rozsudek) se obvykle používají zaměnitelně. „Sentence“ (soudní rozsudek) a „judgment“ (rozsudek) jsou v trestních věcech synonyma a odvolání proti soudnímu rozsudku je totéž jako odvolání proti rozsudku. *People v. Spencer*, 71 C.2d 933, 80 Cal. Rptr. 99, 101, 458 P.2d 43.

Výrazu „judgment“ se rovněž používá k označení důvodu, který soud udává pro své rozhodnutí, to však je vhodněji nazýváno „opinion“ (názor, odůvodnění).

Podstatou rozsudku nebo jeho ekvivalentem může být přiznání něčeho. *Holliday v. Salling*, 54 Ariz. 496, 97 P.2d 221, 223. Rozsudkem může být také rozkaz. *Traders & General Ins. Co. v. Baker, Tex. Civ. App.*, 111 S.W.2d 837, 839, 840.

Viz také Amendment of judgment; Decree; Entering judgments; Judgment in rem; Judgment quasi in rem; Rendition of judgment; Sentence; Simulated judgment; Vacation of judgment; Void judgment.

Jednotlivé druhy rozsudků

Agreed judgment. Dohodnutý rozsudek (soudní smír). Rozsudek, který byl vyneseno po dohodě stran, jež

je schválena soudem a představuje smlouvu mezi stranami o rozsudku; mezi stranami funguje jako rozhodnutí ve sporu a vysloví-li s ní soud souhlas, stává se rozsudkem. *Traveler's Ins. Co. v. U.S., D. C. Tex., 283 F. Supp. 14, 28. Viz též Consent Judgment, níže.*

Alternative judgment. Alternativní rozsudek. Rozsudek, jehož obsahu lze vyhovět jedním z několika možných postupů, které si zvolí strana, resp. strany proti nimž je rozsudek vynesen, nebo od nichž je rozsudkem požadováno plnění. Rozsudek pro jednu nebo druhou věc, který nestanoví konkrétně a definitivně práva stran.

Appealable judgment. Rozsudek, proti němuž se lze odvolat. Rozsudek, který rozhoduje o všech stranách a o všech problémech, o něž ve věci šlo. *Chuning v. Calvert, Mo. App., 452 S.W.2d 580, 582. Viz také Final judgment, níže.*

Arrest of judgment. Viz Arrest of judgment.

Assets in futuro, judgment of. Rozsudek proti správci pozůstalosti nebo dědici, který momentálně žádným majetkem nedisponuje.

Cognovit actionem. Viz Cognovit actionem.

Cognovit judgment. Viz Cognovit judgment; také *Confession of judgment, níže.*

Conditional judgment. Podmíněný rozsudek, rozsudek obsahující podmínku. Rozsudek, který se stane – nebo nestane – pravomocným v závislosti na tom, zda jedna ze stran v budoucnosti něco učiní nebo neučiní; např. rozsudek, který se může stát neúčinným, jestliže se obžalovaný dostaví k soudu a bude se hájit, nebo takový, který nařizuje prodej majetku zatíženého hypotékou dražbou, jestliže hypotekární dlužník během určité doby nezaplátí stanovený obnos.

Confession of judgment. V common law rozsudek vynesený v případě, kdy obžalovaný, místo aby se hájil, se přiznal, nebo kdy se přiznal a obhajobu stáhl. Rozsudek v situaci, kdy obžalovaný ústně nebo písemně uzná oprávněnost žaloby, v důsledku čehož žalobce nechá vynést rozsudek. Čin dlužníka, který souhlasí s tím, aby byl odsouzen k zaplacení určité částky, a to písemným prohlášením, které k tomuto účelu učiní věřitel, nebo příkazem právního zástupce, aniž by proběhlo jakékoli řízení; dobrovolné podřízení se jurisdikci soudu. *O'Hara v. Manley, 140 Pa. Super. 39, 12 A.2d 820, 822.* Takové dohody o uznání rozsudku jsou v mnoha státech neplatné, např. *Mass. G. L. c. 231, § 13A.*

Převoditelnost cenného papíru není ovlivněna termínem autorizujícím uznání rozsudku, pokud cenný papír není při splatnosti splacen. *U.C.C. § 3-112.*

Viz také *Cognovit judgment.*

Consent judgment. Rozsudek na základě souhlasného projevu vůle stran. Rozsudek, jehož obsah a podmínky si dohodnou a určí sporné strany. *Matthew v. Looney, 132 Tex. 313, 123 S.W.2d 871, 872. Viz též Decree (Consent decree); a Agreed judgment, výše.*

Contradictory judgment. Rozsudek vynesený na základě sporu. Rozsudek, který byl vynesen po vyslechnutí stran, a to jak žalobce, tak obžalovaného. Používáno v Louisianě k rozlišení takových rozsudků od rozsudků kontumačních, jež jsou vyneseny v nepřítomnosti.

Declaratory judgment. Viz Declaratory judgment.

Default and inquiry, judgment by. Stanoví právo na takovou žalobu, která je řádně přednesena, přiznává žalobci právo vymáhat alespoň symbolickou náhradu škody a náklady a znemožňuje obžalovanému předložit jakékoli důkazy o průběhu vyšetřování, jež mají ukázat, že žalobce nemá právo žalovat. Tento druh rozsudku je obsoletní.

Default judgment. Kontumační rozsudek. Rozsudek pro zmeškání. Rozsudek vynesený v důsledku nedostavení se obžalovaného. *Fed. R. Civil P. 55(a).* Rozsudek vydaný poté, co se strana ve stanovenou dobu nedostavila nebo neobhajovala. Výraz se používá rovněž pro rozsudky vydané podle zákonů nebo pravidel soudu pro nedostatek přisežného prohlášení, obhajoby, žalobní odpovědi, apod. nebo jestliže nebyl ve věci učiněn nějaký nezbytný úkon.

Rozsudky vynesené při „default“ na straně obžalovaného jsou: rozsudek *by default*, při nedostavení se k soudu; *judgment non sum informatus*, nejsem informován; *judgment nil dicit*, žalovaný nic neříká. Rozsudky vynesené při „default“ na straně žalobce jsou: rozsudek *non pros.* (od *non prosequitur*), a rozsudek *non suit* (od *non sequitur* – z toho nevyplývá – nebo *ne suit pas*).

Deficiency judgment. Rozsudek při schodku (nedostatku). Rozsudek ve prospěch věřitele, určující rozdíl mezi celkovou výší dluhů a částkou získanou ze soudního prodeje, konaného za účelem vyrovnání dluhu. *Cameron Brown South, Inc. v. East Glen Oaks, Inc., La. App., 341 So.2d 450, 456. Viz také Deficiency judgment.*

De melioribus damnis. Viz *De melioribus damnis.*

Demurrer, judgment on. Rozsudek (rozhodnutí) o právní námitce. Tento rozsudek uzavírá právní námitku strany, protože právní námitkou strana přiznává fakta uváděná protistranou a spoléhá na jejich právní nedostatečnost. Viz *Demurrer.*

Dismissal, judgment of. Viz *Dismissal.*

Domestic judgment. Vnitrostátní rozsudek. Rozsudek je *domestic* u soudů téhož státu nebo země, kde byl původně vynesen, v ostatních státech či zemích je *foreign*, cizí. Viz *Foreign judgment, níže.*

Dormant judgment. Neúčinný (spící) rozsudek. Rozsudek, jemuž nebylo vyhověno nebo který zanikl uplynutím času, přičemž zůstal tak dlouho nevykonaný, že jej už nelze vykonat, aniž by se nejprve nevynesl znovu. Nebo takový rozsudek, jenž pozbyl svého zadržovacího práva na pozemek vzhledem k tomu, že nebylo rozhodnuto o jeho výkonu nebo nebyly podniknuty jiné kroky k jeho výkonu v době zákonem stanovené.

Execution of judgment. Viz *Execution of judgment* nebo *decree.*

Face of judgment. Viz *Face of judgment.*

Final judgment. Konečný rozsudek. Rozsudek, který uzavírá spor tím, že prohlašuje, že žalobce buď je nebo není oprávněn domáhat se prostředku k uplatnění svého práva ve věci, v níž se soudí. Tím se odlišuje od *interlocutory*, mezitímních rozsudků. Rozsudek, který vyřizuje předmět sporu nebo rozhoduje o podstatě sporu z hlediska všech stran. Rozsudek, který, pokud jde o konkrétní právo, končí všechny soudní spory. Odvolání k federálním soudům se připouštějí jedině proti „konečným“ rozsudkům. *28 U.S.C.A. § 1291. Viz Final decision or judgment, Final decision rule.*

Foreign judgment. Cizí rozsudek. Rozsudek vydaný soudy státu nebo země politicky i právně odlišné od státu nebo země, v níž jsou soudy, před nimiž byl rozsudek nebo jeho dopad zpochybněn. Rozsudek vynesený tribunálem cizí země nebo sesterského státu (rozumí se v rámci USA). *Grover & B. Sewing Mach. Co. v. Radcliffe, 137 U.S. 287, 11 S. Ct. 92, 34 L. Ed. 670.* Mnohé státy přijaly zákony o uznávání a výkonu cizích rozhodnutí: *Uniform Foreign Money Judgments Recognition Act* a *Uniform Enforcement of Foreign Judgments Act.*

General verdict subject to a special case, judgment on. Rozhodnutí o všeobecném výroku, podmíněné rozhodnutí v konkrétním případě. Jde o situaci, že strany se u soudu dohodnou na faktech, takže jedinou spornou otázkou je otázka práva; porota vynese verdikt pro forma ve prospěch žalobce s tím, že soud jej přizpůsobí konkrétnímu případu.

In personam nebo inter partes judgment. Viz *Personal judgment, níže*; *Judgment in personam or inter partes.*

In rem judgment. Viz *Judgment in rem.*

Interlocutory judgment. Mezitímní rozsudek. Rozsudek vydaný v průběhu řízení, který se týká konkrétní obhajoby, konkrétního procesního úkonu nebo konkrétního omeškání a nerozhoduje s konečnou platností nebo nezavršuje proces. Rozsudek, který řeší nějaký předběžný nebo dílčí bod nebo repliku nebo nějaký krok, otázku nebo prodlení, které vyvstaly během řízení, nerozhoduje však o konečných právech stran ani věc neodmítá. Rozsudek nebo příkaz přijatý na základě jakéhokoli prozatímního nebo pomocného tvrzení je tudíž, obecně vzato, pouze mezitímní, přestože může nakonec předmět sporu vyřídit. „Mezitímní rozsudek“ je takový, který vyhrazuje nebo ponechává některé další otázky nebo poučení dalšímu rozhodování. *State ex. rel. Great Am. Ins. Co. v. Jones, Mo., 396 S.W.2d 601, 603. Viz Interlocutory appeal.*

Judgment notwithstanding verdict. Viz *Non obstante veredicto.*

Judgment of conviction. Odsuzující rozsudek. Odsuzující rozsudek shrnuje a hodnotí obhajobu, verdikt poroty nebo zjištěný skutkový stav a obsahuje výrok o trestu. Není-li obžalovaný uznán vinným nebo má-li z jakýchkoli jiných důvodů právo být zproštěn, musí být vynesen rozsudek podle toho. Rozsudek podepíše soudce a zaznamená soudní úředník *Fed. R. Crim. P. 32(b).*

Judgment on pleadings. Rozsudek vynesený před výrokem poroty. Když je řízení uzavřeno, avšak v takové době, aby nebyl zdržován proces, může kterákoliv strana podat návrh na rozsudek předtím, než vynese výrok porota. Pokud jsou v návrhu na rozsudek, předtím než by o něm rozhodla porota, prezentovány /předkládány/ záležitosti mimo řízení a nejsou soudem vyloučeny, musí být návrh projednán jako návrh na sumární rozsudek a vyřízen, jak je stanoveno v pravidle č. 56, a všechny strany musí dostat rozumnou příležitost prezentovat všechny materiály, týkající se takového návrhu podle pravidla č. 56. *Fed. R. Civ. P. 12(c).* Tento procesní krok se velice podobá právní námitce do té míry, že napadá řízení na stejném základě jako právní námitka.

Junior judgment. Novější rozsudek. Rozsudek, který byl vyhlášen nebo vykonán po vyhlášení nebo vykonání jiného rozsudku, týkajícího se jiného nároku, avšak proti témuž obžalovanému.

Merits, judgment on. Rozsudek o podstatě věci. Rozsudek vyhlášený po soudním dokazování a vyšetřování, když je rozhodnuto, která strana je v právu, na rozdíl od rozsudku vydaného o nějakém předběžném či formálním nebo spíše technickém nebo procedurálním bodu, nebo v důsledku nedostavení se k soudu nebo bez soudu. Rozhodnutí vydané na základě svědectví a předložených faktů. Normálně vzato, rozsudek spočívající výlučně na nějaké procedurální chybě není rozsudkem o podstatě věci (v meritu). Tento druh rozsudku je často uváděn jakožto „skončení řízení bez rozhodnutí ve věci samé bez újmy“. Strana, která obdržela rozsudek ve věci samé, nemůže zahájit znovu týž proces (res judicata). Strana, jejíž případ byl zamítnut, aniž bylo rozhodnuto ve věci samé, může zahájit týž proces znovu, jakmile budou procedurální chyby napraveny (tj. odstraněny) v pozdější žalobě.

Pro účely „rei judicatae“ jde o rozsudek, který určuje práva a odpovědnost stran založené na konečném faktu, jak to bylo odhaleno v předběžném řízení nebo sporných bodech předložených soudem. *Thompson-Hayward Chemical Co. v. Cyprus Mines Corp., 8 Kan. App.2d 487, 660 P.2d 973, 975.*

Money judgment. Rozsudek ukládající peněžité plnění. Rozsudek, který přiřkne platbu částky peněz, na rozdíl od rozsudku, jenž nařídí, aby se udělal čin nebo byl navrácen nebo předán majetek. Rozsudek nebo jakákoli jeho část, znějící na peněžité plnění nebo nařizující platbu peněžní částky. Co se týče vymáhání nebo splacení peněžního rozsudku viz *Execution.* Mnohé státy přijaly zákon *Uniform Foreign Money Judgments Recognition Act.*

Nihil dicit judgment. Viz *Nihil dicit.*

Nil capiat per breve nebo per billa. Rozsudek ve prospěch obžalovaného, týkající se otázky přednesené v prohlášení nebo obhajobě, týkající se meritu stížnosti či žaloby.

Nil dicit, judgment by. Rozsudek pro žalobce vyhlášený, jestliže se obžalovaný dostavil, avšak neodpověděl, nebo když odpověď byla vzata zpět nebo opuštěna a v další obhajobě se nepokračuje. *Bredeson v. Merrill Lynch, Pierce, Fenner & Smith, Inc. Tex. Civ. App., 513 S.W.2d, 110, 112.* V common law může být použito proti obžalovanému, který opomene se obhajovat nebo odpovědět na celé prohlášení nebo jakoukoli jeho oddělitelnou podstatnou část. Rovná se rozsudku po přiznání se zmínkou o faktickém a právním stavu nároku, jenž je takového stupně, že vyžaduje pozornost soudu a právní vynutitelnost. *Grand Lodge Brotherhood of Railroad Trainmen v. Ware, Tex. Civ. App., 73 S.W.2d 1076, 1077.* Podle současné praxe je takový rozsudek v podstatě identický s rozsudkem pro zmeškání. Viz také *Nihil dicit.*

Nisi. V angloamerickém právu byl rozsudek nisi rozsudkem, který byl vykonán při vrácení zápisu nisi prius (soudu první instance), který podle podmínek postea schválených bezprostředně poté se měl stát absolutním, pokud soud nenařídil jinak během prvních čtyř dnů příštího následujícího stání. Viz rovněž *Nisi*; *Show cause order.*

Nolle prosequi, judgment of. Rozsudek směřující proti žalobci, když po dostavení a před rozsudkem prohlásil, že nebude nadále pokračovat ve svém procesu. *Merchants Mut. Casualty Co. v. Kiley, 92 N.H. 323, 30 A.2d 681, 683. Viz také Nolle prosequi.*

Non obstante veredicto. Viz Non obstante veredicto. *Non pros.* (Non prosequitur [nadále nesleduje, nepokračuje v procesu]). Viz Non prosequitur.

Nonsuit. Viz Nonsuit.

Non sum informatus. Viz Non sum informatus.

Notwithstanding verdict. Viz Non obstante veredicto.

Nul tiel record. Viz Nul tiel record.

Nunc pro tunc. Rozsudek s platností k datu v minulosti. Rozsudek zapsaný následující den po době, v níž měl být zapsán, například s pozdějším datem. Viz Nunc pro tunc.

Offer of judgment. Nabídka rozsudku. Před procesem může strana, která se hájí proti nároku, podat odpůrci nabídku umožňující vydání rozsudku proti ní, týkajícího se peněz nebo majetku, či účinku specifikovaného, v její nabídce, se soudními výlohami (náklady) tehdy vzniklými. Jestliže po předložení nabídky protistrana předloží písemné oznámení, že nabídku přijímá, může kterákoli strana potom nabídku a vyjádření souhlasu s ní zaprotokolovat, a to společně s dokladem o úředním doručení těchto dokumentů, načež soudní úředník zapíše rozsudek. Fed. R. Civil P. 68.

Personal judgment. Rozsudek proti osobě (in personam). Rozsudek, který ukládá obžalovanému osobní odpovědnost zaplatit a který může být uspokojen z jakéhokoli jeho majetku, který je v dosahu procesu, na rozdíl od rozsudku, který může být uspokojen jedinečně ze zvláštního fondu nebo výtěžku určitého majetku. Rozsudky, u nichž má soud osobní jurisdikci nad stranami. State v. Dreyer, 188 Kan. 270, 362 P.2d 55, 57.

Pro retorno habendo. Rozsudek, aby strana dostala zpět zboží.

Quod computet. Viz Quod computet.

Quod partes replacitent. Viz Quod partes replacitent.

Quod partitio fiat. Mezitímní rozsudek v příkazu, týkající se rozdělení, že má být provedeno rozdělení.

Quod recuperet. Viz Quod recuperet.

Relicta verificatione. Viz Relicta verificatione.

Repleader, judgment of. Viz Repleader.

Respondeat ouster. Když se objeví právní otázka v odkladné (dilatatorní) obhajobě (dilatory plea v.t.) a je určena žalobci, rozsudek je jenom takový, aby obžalovaný „do answer over“ (namítal proti), nazývaný rozsudkem *respondeat ouster* (vyklučující odpovědnost), je jenom mezitímní.

Retraxit. Viz Retraxit.

Revival of judgment. Viz Revival.

Stet processus. Viz Stet processus.

Summary judgment. Viz Summary judgment.

Verdict, judgment on. Rozsudek o výroku. Nejobvyklejší rozsudek o zjištěných faktech určený straně, v jejíž prospěch vyzní. Viz také Verdict.

Warrant of attorney. Viz Warrant.

Judgment book. Kniha, kterou podle předpisů uchovává úředník mezi záznamy soudu, kam se zapisují rozsudky. Je nazývána „občanský soudní rejstřík“ nebo „trestní soudní rejstřík“ federálních a mnoha státních soudů. Fed. R. Civil P. 79, Fed. R. Crim. P. 55. Viz také Judgment docket.

Judgment creditor. Osoba, v jejíž prospěch byl soudem vynesen rozsudek na peněžité plnění, které dosud nebylo uhrazeno. Osoba, jež získala rozsudek proti svému dlužníkovi, podle něhož se může domáhat výkonu práva (exekuce). Osoba, v jejíž prospěch byl vynesen rozsudek na peněžité plnění nebo osoba, jež se stane oprávněnou jej vymáhat. Držitel nesplněného rozsudku. Pro účely Internal Revenue Code je tohoto výrazu používáno v obvyklém smyslu rozhodnutí soudu, v jehož zápisech je. U.S. v. Gilbert Associates, 345 U.S. 361, 364, 73 S. Ct. 701, 703–704, 97 L. Ed. 1071. *srov.* U.C.C. 9–301(3) (lien creditor). *Srovnej* Judgment debtory. Viz také Attachment, Execution (*Writ of execution*), Judgment lien.

Judgment debt. Peněžní závazek, který je prokázán buď písemným záznamem nebo vyvolán úspěšnou soudní žalobou proti dlužníkovi. Dluh, ať už na základě prosté smlouvy nebo smlouvy ve formě veřejné listiny, na náhradu škody, na niž byl vynesen rozsudek, buďto na základě *cognovit* (uznání oprávněnosti žaloby) nebo úředního příkazu obhájce nebo jako důsledek úspěšné žaloby. Viz také Judgment debtor.

Judgment debtor. Osoba, proti níž byl vymožen rozsudek, který však zůstává nesplněný. Termín byl vykládán tak, aby nárok směřoval proti dlužníkovým nástupcům. *Srovnej* Judgment creditor. Viz také Attachment, Execution (*Writ of execution*), Judgment lien.

Judgment docket. Rejstřík rozsudků. Seznam nebo soudní rejstřík rozsudků vynesených příslušným soudem, metodicky uchovávaný úředníkem nebo jinou vhodnou osobou, který je přístupný veřejné inspekci, a který má umožnit zainteresovaným stranám oficiální záznam o existenci rozsudků nebo zástavních právech. Viz Fed. R. Civil P. 79, Fed. R. Crim. P. 55. Viz také Docket, Judgment book.

Judgment, estoppel by. Překážka uplatnění žalobního nároku rozsudkem. Překážka uplatnění žalobního nároku vznesená vydáním platného rozsudku soudem s příslušnou jurisdikcí. Podstatou překážky uplatnění žalobního nároku rozsudkem je to, že došlo k soudnímu určení faktu. Price v. Clement, 187 Okl. 304, 102 P.2d 595, 597. Vychází ze zásad zakazujících někomu znovu učinit předmětem sporu spornou věc mezi stranami, jež byla určena příslušným soudem, z důvodu, že vynesení rozsudku znamená absolutní pravdivost. Tam, kde je následné řízení o stejném důvodu žaloby mezi týmiž stranami, je dřívější soudní rozhodnutí nezvratné. Kimpton v. Spellman, 351 Mo. 674, 173 S.W.2d 886. Obvykle „estoppel“ – překážka uplatnění žalobního nároku rozsudkem – nedosahuje k záležitostem, jež nejsou výslovně adjudikovány. Sonken–Galamba Corporation v. Atchison, T. & S. F. Ry. Co., C.C.A. Mo., 124 F.2d 952, 956, a rozsudek nebo soudní rozhodnutí nikoli v meritu nevyvolává „estoppel“ (námitku, že věc je rozsouzena). In re McDermott, C.C.A. Ill., 115 F.2d 582, 584. Viz také Collateral estoppel doctrine, Issue preclusion, Judicial estoppel, Res (*Res judicata*).

Judgment execution. Výkon rozsudku. Formální nebo písemný důkaz o rozsudku, který přikazuje úředníkovi, aby zabavil zboží a majetek dlužníka uvedeného v rozsudku, aby byl rozsudek uspokojen. Procedura výkonu je upravena Fed. R. Civil P. 69. Viz Execution.

Judgment file. Rejstřík. Kartotéka rozsudků. Rejstřík, v němž je zaznamenáno vynesení rozsudku (výrok sou-

du) a rozsudek uchovávan jako stálý soudní protokol. Fed. R. Civil P. 79, Fed. R. Crim. P. 55. Viz také Docket; Judgment docket.

Judgment in personam or inter partes. Rozsudek proti určité osobě, na rozdíl od rozsudku proti věci, právu nebo *statutu*. Viz také Judgment (*Personal judgment*).

Judgment in rem. Rozhodnutí co do věci. Rozhodnutí vyslovené o *statutu* nějaké určité věci nebo předmětu sporu, soudem s příslušnou pravomocí. Booth v. Copley, 283 Ky. 23, 140 S.W.2d 662, 666. Je založeno na soudním jednání zahájeném proti nebo k nějaké věci nebo předmětu sporu, jehož *statut* nebo stav je třeba určit. Eureka Building & Loan Ass'n v. Shultz, 139 Kan. 435, 32 P.2d 477, 480, nebo na jednání zahájeném k prozazení práva ve věci samé. Federal Land Bank of Omaha v. Jefferson, 229 Iowa 1054, 295 N.W. 855, 857. Působí přímo na majetek. Guild v. Wallis, 150 Or. 69, 40 P.2d 737, 742. Je to slavnostní vyhlášení *statutu* nějaké osoby či věci. Jones v. Teat, Tex. Civ. App., 57 S.W.2d 617, 620. Je závazné pro všechny osoby, pokud se týče jejich nároku na majetek. Viz též Judgment quasi in rem.

Judgment in retraxit. Rozsudek, který je obvykle založen na a drží se řešení soudu a podobně jako rozsudek o skutkové podstatě je překážkou věci rozsouzené a zabraňuje žalobci v novém řízení v jiném procesu v téže žalobní kauze. Steele v. Beaty, 215 N.C. 680, 2 S.E.2d 854, 856, 857. Viz Retraxit.

Judgment lien. Zástavní právo založené rozsudkem. Překážka (břemeno), jež vzniká ze zákona, jestliže rozsudek stanoví navrácení peněz je zanesen do rejstříku rozsudků, a jež se připojuje k dlužníkové nemovitosti umístěné v okrese, kde je rozsudek zanesen do rejstříku rozsudků. Zástavní právo, jež váže nemovitost dlužníka v rozsudku, ve prospěch držitele rozsudku, a jež dává držiteli rozsudku právo obstatit majetek při uspokojení svého rozsudku na úkor jiných opačných nároků následujících po rozsudku. Právo podřídit majetek dlužníka uspokojení rozsudku. Finanční zatížení majetku nebo obstatení majetku osoby, která je povinována dluhem a z tohoto důvodu podřízena rozsudku. Viz také Execution.

Judgment note. Dlužní úpis (rovněž nazývaný *cognovit note* – uznávací úpis) obsahující zmocnění pro právního zástupce nebo určeného právního zástupce nebo pro držitele nebo úředníka soudu vyjádřit souhlas s vedením soudním pře (nebo potvrdit příjem žalobního návrhu nebo dostavit se k soudu) pro výstavce a uznat rozsudek proti němu, týkající se uvedených částky, po nezaplacení dlužního úpisu. Takové dlužní úpisy jsou v mnoha státech neplatné. Viz Judgment (*Confession of judgment*).

Judgment of his peers. Termín, vypůjčený z Magna Charta, který znamená soud s porotou. Ex parte Wagner, 58 Okl. Cr. 161, 50 P.2d 1135, 1139.

Judgment paper. V anglické praxi list papíru obsahující *incipitur* (začáteční slova textu ve starých rukopisech) obhajob v žalobě, po nichž podepíše master (soudce, soudní úředník) konečný rozsudek.

Judgment proof. Popis všech osob, proti kterým nemá platnost rozsudky, týkající se peněžní náhrady, *např.* osob, jež jsou insolventní, které nemají dostatečný majetek v mezích jurisdikce soudu, aby uspokojily rozsudek, nebo jež jsou chráněny zákony, které vyjímají mzdy a majetek z exekuce (výkonu rozhodnutí).

Judgment quasi in rem. Rozsudek založený na pravomoci soudu nad majetkovým podílem obžalovaného, jenž se nachází v mezích jurisdikce soudu a nikoli na základě jurisdikce soudu nad osobou obžalovaného (in personam) nebo věci samé (in rem).

Judgment record. Záznam o rozsudku, soudní spis. V angloamerické praxi rolička pergamentu, na niž je přepisováno celé soudní řízení a která byla či je po podpisu rozsudku ukládána a zapisována do evidence v archivu soudu. V americké praxi je záznam podepsán, evidován a zapsán do rejstříku rozsudků soudním úředníkem. Viz Fed. R. Civil P. 79. Viz též Docket; Judgment docket.

Judgment recovered. Odpověď na žalobu spočívající v tvrzení obžalovaného, že žalobce již dosáhl toho, o co svou žalobou usiloval. To byl dříve druh formální námítky k získání času, často používané k tomu účelu, aby se zdržovala žalobcová žaloba. Podle současných pravidel obhajoba předchozího rozsudku bude vznesena jako souhlasná obhajoba. Fed. R. Civil P. 8(c).

Judgment roll. Viz Roll.

Judgment void on its face. Rozsudek nebo příkaz je „void on its face“ – neplatný na první pohled, jestliže je jeho neplatnost při inspekci zápisu s rozsudkem zřejmá. Application of Behymer, 130 Ca. App. 200, 19 P.2d 829, 830.

Judicandum est legibus, non exemplis. Rozsudek je třeba vyhlášovat podle zákonů, nikoli podle příkladů nebo precedentů.

Judicare. Lat. V civilním a starém anglickém právu soudit nebo rozhodovat soudně; vyhlásit rozsudek.

Judicatio. Lat. V civilním právu souzení, vyhlášení rozsudku po vylechnutí kauzy.

Judicatories. Termín označuje státní orgán (ministerstvo), jehož posláním mělo být vysvětlovat a provádět zákony.

Judicature. Stav nebo profese těch úředníků, kteří jsou zaměstnáni při výkonu spravedlnosti; soudcovský stav. Soudci, tribunál, soudní dvůr. Jurisdikce; právo soudní žaloby, rozsah pravomoci.

Judicature Acts /Anglie/. Zákony, podle nichž byl organizován a v němž pokračuje současný systém soudů v Anglii.

Zákony 36 a 37 Vict., c. 66, a 38 a 39 Vict., c. 77, které vstoupily v platnost 1. listopadu 1875, s dodatky r. 1877, 40 a 41 Vict., c. 9.; 1879, 42 a 43 Vict., c. 78, a 1881, 44 a 45 Vict. c. 68 provedly velmi důležité změny v organizaci, metodách a proceduře nejvyšších soudů v Anglii, a zkonsolidovaly (upevnily) je vzájemně natolik, že představují jeden Nejvyšší soud skládající se ze dvou oddělení – vysoký soudní dvůr Jeho Veličenstva, který má především původní pravomoc, a odvolací soud Jeho Veličenstva, jehož jurisdikce je převážně apelační.

Tyto zákony byly nahrazeny zákonem o Nejvyšším soudu (Supreme Court Act) z roku 1981. Také Vysoký soudní dvůr byl v r. 1970 reorganizován a stejně tak v r. 1966 odvolací soud. Zákonem o soudech z r. 1971 nahrazuje Korunní soud čtvrtletní soudní jednání a potrotní soudy a stal se součástí Nejvyššího soudu.

Viz také Judiciary Acts.

Judices. Lat. Soudci. Viz Judex.

Judices non tenentur exprimere causam sententiae suae. Soudci nejsou povinni vysvětlovat důvody svého rozhodnutí; zásada římského práva, v právu moderním platí opak.

Judices ordinarii. Lat. Plurál od *judex ordinarius* (v.t.).

Judices pedanei. Lat. Plurál od *judex pedaneus* (v.t.).

Judices selecti. Lat. Plurál od *judex selectus* (v.t.).

Judicia, judicia publica. Lat. V římském právu soudní řízení; soudy. *Judicia publica*, trestní řízení. *Viz rovněž* *Judicium*.

Judicia in curia regis non adnihilentur, sed stent in robore suo quousque per errorem aut attentum adnullentur. Rozsudky královských soudů nemají být zrušeny, nýbrž zůstat v platnosti, ledaže budou zrušeny myllem nebo zneuctěním.

Judicia in deliberationibus crebro maturescunt, in accelerato processu nunquam. Rozsudky často uzrávají po poradě, nikdy však uspěchaným procesem.

Judicial. Patřící k úřadu soudce, jako např. soudcovská pravomoc. Mající vztah nebo spojený se správou justice; jako např. soudní úředník. Mající charakter rozsudku nebo formální soudní procedury; jako např. soudní akt. Pocházející od soudu; jako např. soudní dokument, soudní rozhodnutí. Zahrnující výkon rozsudku nebo práva rozhodnout podle vlastního uvážení, na rozdíl od *ministerial* (ministrský, vládní, podřízený).

Patřící nebo přiměřený ke správě justice, nebo soudním dvorům nebo soudcům či soudnímu řízení; jako je např. soudní moc, soudní řízení, *State v. Freitag*, 53 Idaho 726, 27 P.2d 68.

Co se týče *judicial*, soudní viz tato hesla: *Action*; *Confession*; *Day*; *Discretion*; *Document*; *Estoppel*; *Evidence*; *Factor*; *Mortgage*; *Notice*; *Process*; *Record*; *Sale*; *Sequestration*; *Writ*. Pokud jde o *Quasi judicial*, viz toto heslo.

Judicial act. Akt, který obsahuje výkon práva rozhodnout podle vlastního uvážení nebo rozsudku. Je rovněž definován jako akt soudu nebo nižšího (magistrátního) soudu, týkající se práv stran nebo majetku, jež byly předloženy k rozhodnutí tomuto soudu (nebo magistrátnímu soudu) na základě dobrovolného dostavení se nebo po předchozím jednání ministrských úředníků. Akt člena soudního oddělení při tvorbě zákona nebo jeho aplikaci na konkrétní fakta. *State ex rel. Tharel v. Board of Com'rs of Creek County*, 188 Okl. 184, 107 P.2d 542, 549. Akt správního orgánu, pokud směřuje k určení nějakého práva, jehož ochrana je příznačnou funkcí soudů. *Belk's Dept. Store v. Guilford County*, 222 N.C. 441, 23 S.E.2d 897, 902. Akt, který ukládá povinnost nebo propůjčuje výsadu podle zákazu nějaké osoby nebo orgánu, jestliže lze uplatnit obecné pravidlo nebo na základě rozsudku závislém na volném uvážení pokud jde o příhodnost. Akt, který se zabývá rozhodováním otázky práva nebo závazku nebo majetku jakožto základu, z něhož vzniká. Jednání soudce, který soudí kauzu a vydává rozhodnutí. *Application of Gleit*, 178 Misc. 198, 33 N.Y.S.2d 629, 630, 631.

Vynesení nebo vyhlášení rozsudku je soudní akt a jeho výkon je ministrský akt. *Peoples Electric Co.—op. v. Broughton*, 191 Okl. 229, 127 P.2d 850, 853. Jestliže však existují věci vyžadující výkon vlastního uvážení soudu, je výkon soudního rozhodnutí soudní akt. *Stewart v. Superior Court in and for Los Angeles County*, 3 Cal. App.2d 702, 40 O.2d 529.

Pro účely soudní imunity je akt „soudní“, jestliže jde o funkci normálně vykonávanou soudcem a jestliže se stranami jedná soudce ve své soudcovské funkci. *Martinez v. Winner*, C. A. Colo., 771 F.2d 424, 434.

Viz také *Decision*; *Decree*; *Judgment*; *Order*.

Judicial action. Soudní žaloba. Rozhodnutí, týkající se práv stran, jež se obvykle dostaví k soudu nebo jsou k němu předvedeny na základě předvolání nebo procesu a nad jejichž nároky se vynášejí nějaká rozhodnutí nebo rozsudek. Žaloba soudu o kauze, kterou soud vyslechne a v níž rozhodne o tom, co má být souzeno nebo rozhodnuto rozsudkem mezi stranami a na čí straně je v dané věci právo.

Judicial activism. Soudní aktivismus. Soudní filozofie, jež motivuje soudce odchýlit se od striktního přání na soudním precedentu ve prospěch progresivní a nové sociální politiky, jež není vždy v souladu se zdrženlivostí očekávané od odvolacího soudce. Je obecně poznamenána rozhodnutími, jež volají po sociálním řízení a tato rozhodnutí příležitostně reprezentují průniky do zákonodárných a výkonných (správních) záležitostí.

Judicial acts. *Viz* *Judiciary Acts*.

Judicial admission. *Viz* *Admission*.

Judicial Article. Článek III. Ústavy Spojených států, který vytváří Nejvyšší soud U.S.A., svěřuje Kongresu právo zřizovat nižší soudy, poskytuje doživotní užívání úřadu pro soudce federálních soudů, a specifikuje pravomoc a jurisdikci federálních soudců. *Viz* *Federal Judicial Code*; *Judicial branch*; *Judicial power*; *Judicial system*; *Judiciary Acts*.

Judicial authority. Pravomoc příslušející úřadu soudce. *Jurisdikce*; oficiální právo vyslyšet o sporných otázkách a rozhodovat o nich.

Judicial bond. Obecně použitelný termín pro dlužní úpis (závazky) požadované soudem pro odvolání, náklady, zabavení, soudní zákaz apod.

Judicial branch. Ta část státních orgánů, jejíž funkcí je vykládat, rozebírat, aplikovat a obecně řídit a uplatňovat zákony. Společně s orgány výkonné a zákonodárné moci vytvářejí naši tripartitní formu moci na federální a státní úrovni. *Viz* *Ústava USA*, článek III. *Viz* *Judicial Article*; *Judicial power*; *Judicial system*; *Judiciary Acts*.

Judicial business. Taková činnost, jež se týká výkonu soudní moci, nebo aplikace názoru a pravomoci soudu na některé sporné otázky, nebo konání soudních procesů, na rozdíl od takových ministrských a ostatních aktů průvodních, jež mohou být vykonávány stranami, obhájcem nebo úředníky soudu bez příslušnosti soudu nebo soudci. *Viz* *Judicial act*; *Judicial action*.

Judicial Code. *Viz* *Federal Judicial Code*.

Judicial cognizance. Soudní pravomoc. Soudní oznámení nebo znalost, na něž je soudce povinen reagovat, aniž by je musel mít prokázáné důkazem. *Viz* *Judicial notice*.

Judicial comity. Princip, v souladu s nímž soudy jednoho státu nebo jurisdikce uplatňují zákony a soudní rozhodnutí jiného státu z úcty a vážnosti, nikoli z povinnosti. *Viz také* *Full faith a credit clause*.

Judicial council. V 28. U.S.C.A. § 332 je obsaženo ustanovení pro vrchního (hlavního) soudce každého obvodového odvolacího soudu svolat radu všech soudců ob-

vodu dvakrát za rok. Prvořadou funkcí rad je zajistit urychlené a účinné provozování činnosti soudů.

Judicial cy pres. Doktrína „judicial cy pres“ je princip výkladu založený na soudním zjištění zákonodárceva záměru při aplikaci na nové podmínky. *Rohlf v. German Old People's Home*, 143 Neb. 636, 10 N.W.2d 686, 691. Jestliže se stanou nemožnými nebo neproveditelnými jenom menší rysy svěřenství pro charitu a nelze řádně prohlásit, že obecné schéma pořizovatele závěti neuspělo, funguje doktrína „judicial cy pres“, aby zabránila neúspěchu charity. *Noel v. Olds*, 78 U.S. App. D.C. 155, 138 F.2d 581, 586, 587. *Viz také* *Cy—pres*.

Judicial decision. Použití zákona soudem vykonávajícím soudcovskou pravomoc příslušné jurisdikce na stav faktů, jež byly prokázány nebo uznány jako pravdivé a prohlášení o důsledcích, jež následují. *In re Knofler's Estate*, 73 Ohio App. 383, 52 N.E.2d 667, 668. *Viz také* *Decision*; *Decree*; *Judgment*; *Opinion*; *Order*.

Judicial department. *Viz také* *Judicial branch*.

Judicial dictum. Soudní výrok. Výrok pronesený soudem nebo soudcem v průběhu soudního rozhodnutí nebo názoru. *Com. v. Paine*, 207 Pa. 45, 56 A. 317. Vyjádření názoru soudu k otázce, obhajované advokátem a záměrně podané soudem, ačkoli není nezbytné pro rozhodnutí případu. *Atlantic City Casion Ass'n v. Kimmelman*, 204 N. J. Super. 652, 499 A.2d 1049, 1054. *Viz* *Dictum*.

Judicial discretion. Výraz je široký a pružný, což se rovná přiměřenému úsudku soudu uplatňovanému podle zákonných pravidel. *People v. Russel*, 70 Cal. Rptr. 210, 215, 448 P.2d 794. Možnost volby soudce je v tom, že udělá nebo neudělá věc, kterou nemůže požadovat účastník sporu jako absolutní právo. *Kasper v. Helfrich*, Mo. App., 421 S.W.2d 66, 69. Vhodný rozsudek, který není vykonáván svémocně, ale se zřetelem k tomu, co je správné a spravedlivé co do okolností a zákona, a který směřuje logickým svědomím soudce k spravedlivému výsledku. *State v. Grant*, 10 Wash. App. 468, 519 P.2d 261, 265. *Viz také* *Judicial duty*.

Judicial district. Jeden z obvodů či okrsků, ve které je obvykle stát rozdělen pro soudní účely. V každém z těchto obvodů je obvykle soud s obecnou původní jurisdikcí a hranice obvodu označují územní meze jeho pravomoci; nebo může obvod zahrnovat dva nebo více okresů, jež mají oddělené a nezávislé okresní soudy, v tomto případě však jim předsedá též soudce. Výrazu se rovněž používá k označení federálních soudních obvodů různých států. *Viz* 28 U.S.C.A. § 81 a další.

Judicial duty. Soudcovská povinnost. Povinnost, jež vyžaduje výkon rozsudku nebo volbu alternativ jeho provádění. Povinnost, jež vyžaduje výkon rozsudku nebo rozhodnutí faktické otázky. *State ex rel. Coast Holding Co. v. Ekwall*, 144 Or. 672, 26 P.2d 52. Povinnost, jež vyžaduje použití práva rozhodnout podle vlastního uvážení nebo prověření důkazů a rozhodnutí v otázkách zákona a faktu. Povinnost, jež legitimně náleží úředníkovi (funkcionáři) v oblasti soudnictví. *Harding v. McCullough*, 236 Iowa 556, 19 N.W.2d 613, 617. *Ex parte Lewis*, 328 M. 843, 42 S.W.2d 21, 22. *Viz rovněž* *Judicial act*; *Judicial action*; *Judicial discretion*.

Judicial errors. Soudní omyly. Omyly, jichž se dopustí sám soud, jsou „soudní omyly“. Chyba tohoto charakteru nastává, když vydaný rozsudek je v některých detailech chybný a vyžaduje, aby byl změněn. *Viz* *Error*.

Judicial estoppel. Soudní překážka žalobního nároku. Podle doktríny „soudního vyloučení námítky vlastního tvrzení“ je strana vázána svými soudními prohlášeními a nesmí jim odporovat v následujícím průběhu procesu, který se bude týkat týchž problémů a osob. *Sailes v. Jones*, 17 Ariz. App. 593, 499 P.2d 721, 726. Podle této doktríny strana, která svou obhajobou, prohlášeními nebo tvrzeními pod přísahou zaujala zvláštní stanovisko v soudním procesu, ztratí právo zaujmout tomu odporující stanovisko v následující žalobě. *Yarber v. Pennell*, Tex. Civ. App., 443 S.W.2d 382, 384. Je to doktrína nezvratnosti rozsudků. *State v. Ohio Oil Co.*, Tex. Civ. App., 173 S.W.2d 470, 478, 479. *Viz také* *Collateral estoppel doctrine*; *Issue preclusion*; *Judgment, estoppel by*; *Res (Res judicata)*.

Judicial evidence. Soudní důkaz. Prostředky, uznávané zákonem k zjišťování pravdy respektující otázku v soudním řízení. *Viz* *Evidence*.

Judicial foreclosure. *Viz* *Foreclosure sale*.

Judicial function. Výkon soudní pravomoci nebo úřadu. Schopnost jednat specifickým způsobem, který patří k soudní moci, jako jedné z pravomocí státu. Výrazu se používá k obecnému popisu těch způsobů žaloby, jež náleží k soudnictví jako součásti organizované vládní a jejichž prostřednictvím nebo s jejichž pomocí dosahují svých cílů a vykonávají pravomoce, které mají. *Viz též* *Judicial act*; *Judicial action*; *Judicial business*.

Judicial immunity. Soudcovská imunita. Absolutní ochrana před občanskou odpovědností, jež vyplývá z výkonu soudních funkcí, kterou požívá každý soudce. Podle doktríny „soudní imunity“ nepodléhá soudce odpovědnosti za jakýkoli akt spáchaný při výkonu své soudcovské funkce, imunita je absolutní v tom, že je použitelná, i když je jednání soudního úředníka podnikáno ve zlém úmyslu. *C. M. Clark Ins. Agency, Inc. v. Reed*, D. C. Tex., 390 F. Supp. 1056, 1060. Nicméně se může osobě dostat pomoci prostřednictvím soudního příkazu a odměny z advokátova honoráře podle *Civil Rights Act* (42 U.S.C.A. 1983, 1988). *Pulliam v. Allen*, 466 U.S. 522, 104 S. Ct. 1970, 80 L. Ed.2d 565.

Judicial inquiry. Soudní vyšetřování. Vyšetřuje, prohlašuje a prosazuje odpovědnost vyplývající ze současných nebo minulých faktů a ze zákonů, o nichž se předpokládá, že už existují. *Oklahoma Gas & Electric Co. v. Wilson & Co. of Oklahoma*, C.C.A. Okl., 54 F.2d 596, 598.

Judicial knowledge. Soudcovská znalost. Znalost toho, co je natolik obecně známo, že to znají všichni, včetně soudců, a proto se to nemusí dokazovat. *Ex parte Ferguson*, 112 Tex. Cr. R. 152, 15 S.W.2d 650, 652. *Viz* *Judicial notice*.

Judicial legislation. *Viz* *Judge—made law*.

Judicial lien. Soudní zástavní právo. Zástavní právo získané rozsudkem, daní, zabavením nebo jiným zákonem nebo spravedlivým procesem nebo řízením. V rámci významu toho oddílu *Bankruptcy Code*, který se týká zrušení zadržovacího práva je břemeno proti majetku nebo nárok na majetek k zajištění splacení dluhu získán rozsudkem nebo jiným zákonným postupem. *In re Ashe*, C.A. Pa., 669 F.2d, 105, 108. *Bankruptcy Code* § 101.

Judicial notice. Soudní oznámení. Akt, při němž soud při provádění procesu nebo formulování svého rozhod-

nutí, vůle, na svůj vlastní popud nebo na žádost strany a aniž by předkládal důkazy, uznává existenci a pravdivost určitých faktů, vědom si kontroverze před soudem, jež co do své podstaty nejsou vlastně předmětem svědectví nebo které jsou obecně považovány za dokázané všeobecnou známostí, *např.* zákony státu, normy mezinárodního práva, historické události, přirozenost a běh přírody, hlavní zeměpisné údaje apod. Chápání určitých faktů, jež mohou soudci a porotci náležitě vzít na vědomí a pracovat s nimi i bez prověření, protože je už znají. Takové oznámení promíjí straně, která má za povinnost fakt prokazovat, potřebu předložit formální důkaz. *Hutchinson v. State, Ind., 477 N.E.2d 850, 854. Fed. Evid. Rule 201.*

Judicial oath. *Viz* Oath.

Judicial office. Soudní kancelář. Kanceláře, které se týkají správy justice, a jež mají zaměstnávat osoby s dostatečnou schopností a zkušeností ve vykonávání povinnosti, jež jim náleží. Všeobecný termín, zahrnující soudy s protokolem a soudy bez protokolu.

Judicial officer. Soudní úředník. Soudce nebo soudní úředník. Tento výraz ve všeobecně rozšířeném smyslu se obvykle týká jakéhokoli úředníka soudu, v přísně legálním smyslu se však používá jenom pro úředníka, který rozhoduje kauzy mezi stranami nebo vydává rozhodnutí v soudní způsobilosti. Osoba, jež vykonává soudcovskou funkci. *Adams v. State, 214 Ind. 603, 17 N.E.2d 84.* Osoba, již je svěřena pravomoc rozhodovat spory nebo vykonávat pravomoce příslušející soudu.

Judicial opinion. Termín, jež je synonymem toho, co bylo rozhodováno nebo soudně rozhodnuto, či co je svou povahou konečné. *Viz* Decision; Decree; Judgment; Opinion; Order.

Judicial order. Soudní příkaz. Příkaz, který zahrnuje výkon práva soudu (soudce) rozhodnout podle vlastního uvážení a působí na konečný výsledek soudního sporu. *Happy Coal Co. v. Brashear, 263 Ky. 257, 92 S.W.2d 23, 27. Viz též* Decision; Decree; Judgment; Order.

Judicial power. Soudní moc. Pravomoc vykonávaná těmi orgány státní moci, jimž je svěřeno vyhlášením toho, co zákon znamená a jeho výklad. Pravomoc svěřená soudům a soudcům, na rozdíl od pravomoci svěřené orgánům výkonné a zákonodárné moci. Soudy mají obecně pravomoc rozhodovat a vynášet rozsudky a uplatňují ji mezi dvěma osobami a stranami, jež před ně předkládají případ k rozhodnutí; kromě toho mají také specifické pravomoce jako pravomoc zasáhnout při pohrdání soudem, pravomoc dozírat na zapísování do seznamu advokátů a vyškrtnutí z něho, pravomoc přijímat soudní pravidla, apod.

Pravomoc, týkající se výkonu rozsudku a diskrečního práva při rozhodování o otázkách práva ve specifických případech, dotýkajících se zájmů osob či majetku, na rozdíl od ministerské pravomoci, jež nezahrnuje právo rozhodovat podle vlastního uvážení. Inherentní pravomoc nejen k tomu, aby byly vyslechnuty a rozhodnuty kontroverze mezi protistranami, ale aby byly vydávány závazné příkazy a rozsudky. *Fewel v. Fewel, 23 Cal.2d 431, 144 P.2d 592, 594.* Pravomoc k rozhodování a vyhlášení rozsudku a pravomoc prosadit jej mezi osobami a stranami, jež předložily případ před soud k rozhodnutí. Pravomoc, která rozhoduje ve sporu a chrání práva a zájmy osob nebo majetku a k tomuto účelu vyhláší, vykládá a aplikuje právo.

Primární zdroj pravomoci federálních soudů je obsažen v čl. III. Ústavy Spojených států a v zákonu Judiciary Act z roku 1789 (Title 28 U.S. Code). *Viz* Judiciary Acts.

Judicial proceeding. Soudní řízení. Jakékoli řízení, v němž je požadována a uplatňována soudní žaloba. *Mannix v. Portland Telegram, 114 Or. 172, 23 P.2d 138.* Jakékoli řízení, jež dosáhne takového právního prostředku, jak to zákon dovoluje. Jakýkoli krok podniknutý u soudního dvora při trestním stíhání nebo obhajobě žaloby. Obecný termín pro řízení, týkající se soudního dvora před ním prováděného nebo probíhajícího, nebo směr, který je předepsán v různých případech pro zjišťování kontroverze nebo pro zákonné odškodnění nebo pomoc. Proces u zákonem ustanoveného soudu. Proces, v němž jsou strany mající příležitost být slyšeny a v němž tribunál směřuje buď k určení faktů, týkajících se důkazů, nebo zákona (práva), týkajícího se dokázaných nebo přiznaných faktů. *Viz také* Trial.

Judicial question. Soudní dotaz. Otázka, jež je vhodná proto, aby ji rozhodl soud, na rozdíl od akademických otázek nebo otázek, jež patří rozhodovat orgánům zákonodárné nebo výkonné moci a do nichž nebudou soudy zasahovat, nazývaných „politické“ nebo „legislativní“ otázky. *Viz také* Case (*Cases and controversies*).

Judicial records. Soudní záznamy. Procesní výtahy nebo záznamy soudních řízení; rozsudek je soudní záznam. *Little v. Stevens, 23 Cal. App.3d 112, 99 Cal. Rptr. 885, 886, Fed. R. Civil. P. 79. Viz* Docket; Judgment docket; Judgment record.

Judicial remedy. Soudní opravný prostředek. Tak jak je aplikován soudními dvory nebo soudními úředníky, zmocněnými k tomuto účelu ústavou a zákony státu nebo země. *Viz také* Remedy.

Judicial reprieve. *Viz* Reprieve.

Judicial review. Soudní přezkoumání ústavnosti (výkon ústavního soudnictví ve funkčním slova smyslu). Pravomoc soudů přezkoumávat rozhodnutí jiných státních orgánů. *Marbury v. Madison, 5 U.S. (1 Cranch) 137, 177, 2 L. Ed. 60.* Forma odvolání se proti rozhodnutí správního orgánu určená soudům k přezkoumání buď shledání faktů nebo zákona či obojího. Může se týkat rovněž přezkoumání rozhodnutí soudů u odvolacího soudu nebo mezitímního odvolacího soudu. *Viz také* Appeal.

Judicial Review Act. Federální zákon, který stanoví rozsah přezkoumání rozhodnutí federálních správních orgánů. 28 U.S.C.A. §§ 2341–2351.

Judicial sale. Soudní prodej. Prodej uskutečněný podle rozsudku, příkazu nebo pod dohledem soudu jako při prodeji podle žádosti na rozdělení nemovitosti nebo při exekuci nebo prodeji při vyvlastnění. Prodej, který musí být založen na příkazu nebo výnosu soudu, kteří prodej řídí. *Petition of Acchione, 425 Pa. 23, 227 A.2d 816, 821, 823.* Prodej při konkursním řízení je „soudní prodej“. *In re Dennis Mitchell Industries, Inc., D. C. Pa., 280 F. Supp. 433, 436. Viz rovněž* Execution sale; Foreclosure sale; Sale; Sheriff's sale; Tax sale.

Judicial self-restraint. Soudní sebekázeň, soudní sebeomezení. Dobrovolně přijatá kázeň soudců při rozhodování o případech, při nichž si nedovolují dávat průchod svým vlastním osobním názorům či myšlenkám, jež by mohly být neslučitelné s existujícím soudcovským nebo statutárním právem.

Judicial separation. Soudní rozlučka. Rozlučka muže a ženy na základě soudního výroku, jež je méně úplná než absolutní rozvod. „Omezený rozvod“ nebo „rozvod a mensa et thoro“ (od stolu a lože).

Judicial system. Soudní systém. Celá síť soudů určité jurisdikce. Federální soudní systém se skládá z Nejvyššího soudu, odvolacích soudů, okresních soudů a specializovaných soudů, jako je soud příslušný pro projednávání žalob proti státu (USA), odvolací soud ve věcech celních a patentních apod. *Viz* 28 U.S.C.A. § 1 a násl.; čl. III. Ústavy U.S.A. *Viz také* Judicial Article; Judiciary (*n*).

Judicia posteriora sunt in lege fortiora. Pozdější rozhodnutí jsou v právu silnější (obdoba principu „lex posterior derogat priori“, týkající se soudních rozhodnutí).

Judiciary, adj. Týkající se soudních dvorů, ministerstva spravedlnosti nebo správy justice.

Judiciary, n. Součást státní moci nadaná soudní pravomocí; systém soudů v zemi; sbor soudců; soudcovská stolice. Součást státní moci, jejímž úkolem je vykládat, analyzovat a aplikovat právo. *Board of Com'rs of Wyandotte County v. General Securities Corporation, 157 Kan. 64, 138 P.2d 479, 487. Viz také* Judicial system.

Judiciary Acts. Judiciary Article (čl. III) Ústavy USA vytvořil Nejvyšší soud a „takové nižší soudy, které Kongres zřídí“. První Kongres vytvořil takové nižší federální soudy zákonem Judiciary Act z r. 1789. Poté hlavní soudní zákony zahrnovaly: zákon z r. 1875 zakládající federální jurisdikci ve sporných otázkách, zákon z r. 1891 (Everts Act) vytvářející obvodní odvolací soudy a vytyčující osnovu současného schématu federálního odvolacího přezkoumávání, zákon z r. 1911, který uzákonil Federal Judicial Code (který byl rekonfigurován v r. 1948 a 1958), zákon z r. 1925 (Judges' Bill) a z r. 1988 dále zužující rozsah diskrečního přezkoumávání cestou certiorari u Nejvyššího soudu Spojených států. *Viz také* Federal Judicial Code.

Judicia sunt tanquam juris dicta, et pro veritate accipiuntur. Rozsudky jsou tak říkajíc slova práva a přijímají se za pravdu.

Judiciis posterioribus fides est adhibenda. Důvěra a uznání je třeba dát pozdějším rozsudkům.

Judici officium suum excedenti non paretur. Soudci, který překračuje svou pravomoc, se nemá nasloučati. Říká se to o rozsudcích od samého počátku neplatných.

Judiciously. Řízen zdravým úsudkem, *Shivers v. Stovall, Tex. Civ. App., 75 S.W.2d 276, 279.*

Judici satis poena est, quod Deum habet ultorem. Je dostatečným trestem pro soudce, že má jako svého mstitele Boha.

Judicis est in pronuntiando sequi regulam, exceptione non probata. Soudce se musí při svém rozhodnutí držet pravidla, není-li prokázána výjimka.

Judicis est judicare secundum allegata et probata. Je povinností soudce rozhodovat podle uváděných a prokázaných faktů.

Judicis est jus dicere, non dare. Povinností soudce je soudit podle práva, nikoli právo tvořit.

Judicis officium est opus diei in die suo perficere. Je povinností soudce dokončit práci každého dne během toho dne.

Judicis officium est ut res, ita tempora rerum, quaerere. Je povinností soudce zkoumat dobu věci a stejně tak věci samé.

Judicium. Lat. Soudní pravomoc nebo jurisdikce; soud nebo tribunál; soudní výsledek nebo jiné řízení; verdikt nebo rozsudek; řízení před soudem.

Judicium a non suo iudice datum nullius est momenti. Rozsudek vynesený nepříslušným soudcem, nemá žádnou právní váhu (je neplatný).

Judicium capitale. Ve starém anglickém právu rozsudek smrti, hrdelní rozsudek. Nazývaný také „*judicium vitae amissionis*“, rozsudek ztráty života.

Judicium Dei. Ve starém anglickém a evropském právu soud Boží; ordál, jinak nazývaný „*divinum iudicium*“, „božský soud“. Výraz zejména používaný pro zkoušky ohněm nebo žhavým železem a vodou a také pro výsledek křížem, svatostí oltářní a *duellum* či soudem „by the battle“, soubojem (*v.t.*), přičemž se předpokládalo, že zásah nebes byl v těchto případech přímo očividně v zájmu nevinného.

Judicium est quasi juris dictum. Rozsudek je něco jako mluva práva.

Judicium non debet esse illusorium; suum effectum habere debet. Rozsudek nemá být iluzorní, má mít svůj řádný účinek.

Judicium parium. Ve starém anglickém právu rozsudek peerů, rozsudek něčích peerů (osob někomu rovných), soud s porotou.

Judicium (semper) pro veritate accipitur. Rozsudek se (vždy) považuje za pravdu (to znamená, že pokud platí, nemůže být popírán).

Judicium redditur in invitum. Rozsudek vždy proti někomu směřuje, ať chce nebo nechce.

Juge. Ve francouzském právu soudce.

Juge de paix. Smírčí soudce. Nižší soudní úředník jmenovaný k tomu účelu, aby rozhodoval ve zkráceném řízení spory menšího významu, zvláště pak ty, jež se týkaly faktických otázek. Má rovněž funkce policejního soudce.

Juge d'instruction. *Viz* Instruct.

Jugerum. Akr. Tolík, kolik dokáže volské spřežení (jugum) zorat za jeden den.

Jugulator. Ve starých záznamech hrdlořez nebo vrah.

Jugum. Lat. V civilním právu jitro; plošná míra; tolik půdy, kolik dokáže volské spřežení zorat za jeden den.

Jugum terrae. Ve starém anglickém právu jitro země; polovina výměry orné půdy.

Juicio. Ve španělském právu proces nebo soud.

Juicio de apeo. Výnos kompetentního soudu, který dává pokyny k určení a označení mezi půdy nebo nemovitostí.

Juicio de concurso de acreedores. Rozsudek vyhlášený pro dlužníka, který má různé věřitele, nebo pro takové věřitele proto, aby jejich požadavky byly uspokojeny podle své příslušné formy a pořadí, jestliže dlužníková nemovitost nepostačuje k tomu, aby všichni věřitelé byli vyplaceni.

Julian law. *Viz* Lex Julia.

Jump bail. Skrývat se před spravedlností, odstoupit, opustit jurisdikci, nebo utajit sám sebe, při porušení závazku z kauce. *Viz* Forfeiture of bond.

Junior. Mladší. Nižší v hodnosti, ve výkonu úřadu, preference nebo postavení.

To nemělo být součástí jména člověka, ale používaným dodatkem, a příhodným rozlišením mezi otcem a synem téhož jména.

Pokud jde o *junior* Barrister; Counsel; Creditor; Judgment; Partner; Security; Writ, viz tato hesla.

Junior execution. Výkon práva, který byl vydán po vydání jiného exekučního titulu v jiném rozsudku proti témuž obžalovanému.

Junior interest. Právní nárok, který je podřízen jinému; pokud jde o majetek, *např.* druhá hypotéka je podřízena první hypotéce. *Viz také* Creditor (*Junior creditor*).

Junior lien. Zástavní právo, jež je podřízeno předchozímu (dřívějšímu) zástavnímu právu. *Viz* Lien.

Junior mortgage. Hypotéka, jež je podřízena jiné hypotéce, nazývané prioritní, dřívější nebo starší hypotékou. *Viz též* Hypotéka.

Junior security issue. Dluh nebo otázka ekvity, která je podřízena jiné zástavní otázce, pokud jde o úrok, jistinu, dividendy, platbu při zrušení smlouvy atd. *Viz také* Security.

Junk bond. *Viz* Bond.

Junket. Taková uspořádání, jejichž prvořadým cílem je podnitit nějakou osobu k hazardní hře v koncesovaném kasinu, při jejímž provozování je ve formě odměny přímo nebo nepřímo hrazena určitá část nákladů za dopravu, stravu, ubytování a zábavu pro řečenou osobu majitelem kasina nebo jeho zaměstnancem či agentem.

Jura. Lat. Plurál od „jus“. Práva; zákony.

Jura ecclesiastica limitata sunt infra limites separatatos. Církevní zákony jsou ohraničeny v rámci samostatných hranic.

Jura eodem modo destituuntur quo constituuntur. Práva se ruší tímž způsobem, jakým se zakládají.

Jura fiscalia. V anglickém právu fiskální práva, práva státní pokladny (ministerstva financí).

Jura in re. V občanském právu práva věcná, jež oddělena od dominia, neboli vlastnictví, existují nezávisle na něm a požívá je někdo jiný, než kdo má dominium.

Jural. Juristický; právní. Týkající se přirozeného nebo pozitivního práva nebo doktrín o právech a závazcích, jako *např.* „jural relations“, právní vztahy. Týkající se jurisprudence; juristický; právní; právnícký.

Uznáván nebo potvrzován pozitivním právem; zahrnován do pravidel a ustanovení pozitivního práva. Společující na právu; organizován podle základů práva a existující pro uznání a ochranu práv.

„Právní sféru“ je nutno rozlišovat od „morální sféry“, jež znamená celou škálu nebo rozsah etiky nebo vědy o chování, zatímco „právní sféra“ zahrnuje jenom to, co se stalo předmětem právní sankce nebo uznání.

Výrazu „jural society“, právní společnost, se užívá jakožto synonyma „state“, stát nebo „organized political community“, organizované politické společenství.

Jural cause. Právní kauza. Záležitost nebo problém zahrnující právo v protikladu k sociálním závazkům nebo etice. Judiciální (právní) záležitost.

Jura majestatis. Práva vládnoucí moci nebo majestátu, výraz, jehož se používá v civilním právu k vymezení určitých práv náležejících každé panovnické moci a považovaných za nezbytná pro její existenci.

Juramentae corporales. Lat. Corporal oaths. Přísaha přiložením ruky, *q.v.*

Juramentum. Lat. V občanském právu přísaha.

Juramentum calumniae. V civilním a kanonickém právu přísaha při falešném obvinění. Přísaha povinná pro obě strany v procesu jako předběžný krok k jejich soudu, s cílem, aby nebyli ovlivněni zlým úmyslem nebo jakýmkoli postranními motivy při provádění soudního řízení nebo obhajobě, ale vírou ve spravedlivost jejich věci. Byla rovněž vyžadována od obhájců a zástupců.

Juramentum corporalis. Přísaha přiložením ruky. *Viz* Corporal oath.

Juramentum est indivisibile; et non est admittendum in parte verum et in parte falsum. Přísaha je nedělitelná; nelze ji pokládat za částečně pravdivou a částečně falešnou.

Juramentum in litem. V občanském právu přísaha při ohodnocení; přísaha složená žalobcem v žalobě, že výše škody, kterou utrpěl, vyhodnocená v penězích, dosahuje určité částky, kterážto přísaha je v určitých případech přijímána místo jiných důkazů.

Juramentum judiciale. V občanském právu přísaha, kterou soudce sám od sebe podrobuje jednu nebo druhou stranu. Je dvojího druhu: Za prvé ta, kterou soudce ukládá v zájmu rozhodnutí kauzy a jež se chápe pod obecným jménem „*juramentum judiciale*“ a někdy je nazývána „*suppletory oath*“, *juramentum suppletorium*, a za druhé, ta, kterou soudce ukládá ve snaze stanovit a určit míru odsouzení, kterou má vyslovit a která je nazývána „*juramentum in litem*“.

Juramentum necessarium. V římském právu povinná přísaha. Prozrazení pod přísahou, k níž přinutil praetor jednu ze stran v procesu, když druhá, jež požadovala takovéto odvolání, souhlasila s tím, že uzná to, nač by jeho protivník mohl přísahat.

Juramentum voluntarium. V římském právu dobrovolná přísaha. Druh odvolání k svědomí, u něhož jedna strana v procesu, místo aby dokázala svůj případ, nabídl uznat to, co mohl její protivník odpovědět pod přísahou.

Jura mixti dominii. Ve starém anglickém právu práva smíšeného dominia. Tak bylo nazýváno královo právo nebo soudní pravomoc.

Jura naturae sunt immutabilia. (Institutiones 1, 2, 11) Přirozená práva jsou nezměnitelná. Přirozená práva se nedají změnit.

Jura novit curia. Soud zná zákony, soud zná právo (proto v právních otázkách nepotřebuje znalce, které může přizvat při zjišťování skutkového stavu).

Jura personarum. Práva osob. Práva, jež se týkají osob a jsou připojena k osobám.

Jura praediorum. V civilním právu práva nemovitostí.

Jura publica anteferenda privatis. Veřejným právům je třeba dávat přednost před právy soukromými.

Jura publica ex privato [privatis] promiscue decidi non debent. O veřejných právech se nemá rozhodovat společně se soukromými.

Jurare. Lat. Přísahat; složit přísahu.

Jurare est Deum in testem vocare, et est actus divini cultus. Přísahat znamená dovolávat se Boha jakožto svědka, a je to akt náboženství.

Jura regalia. V anglickém právu královská práva nebo výsady.

Jura regia. V anglickém právu královská práva; výsady koruny.

Jura regis specialia non conceduntur per generalia verba. Zvláštní práva nejsou králi udělena obecnými slovy.

Jura rerum. Práva věcí; věcná práva; práva, jež může člověk získat nad vnějšími předměty nebo věcmi, bez spojitosti se svou osobou.

Jura sanguinis nullo jure civili dirimi possunt. (Pomponius D 50, 17, 8) Práva pokrevenská nemůže zrušit žádné právo civilní. Práva krve nemohou být zrušena žádným občanskoprávním důvodem.

Jura summi imperii. Práva nejvyššího dominia, práva vládnoucí moci.

Jurat. Certifikát úředníka nebo osoby, před níž byl odpřísáhnut písemný dokument. Při obvyklém užívání jde o výraz, kterým se označuje certifikát kompetentního výkonného úředníka, že dokument byl odpřísáhnut osobou, která jej podepsala. Klausule připojená na konci affidavitu, v níž se uvádí, kdy, kde a před kým bylo takové přisežné prohlášení odpřísáhnuto. U.S. v. McDermott, 140 U.S. 151, 11 S. Ct. 746, 35 L. Ed. 391, U.S. v. Julian, 162 U.S. 324, 16 S. Ct. 801, 40 L. Ed. 984. *Viz také* Affidavit; Verification.

Jurata. Ve starém anglickém právu porota složená z 12 osob pod přísahou. Jmenovitě porota podle common law na rozdíl od poroty zvané *assisa*.

Klausule poroty v záznamu *nisi prius*, nazývaná tak podle zdůrazňujících slov staré formule: „*Jurata ponitur in respectum*“, porota se odročila.

Viz také Jurat.

Juration. Akt přísahy, provedení přísahy.

Jurato creditur in judicio. Tomu, kdo přísahá, by se mělo u soudu věřit.

Jurato. Porotce, spolupřisežník. (*q.v.*)

Juratores debent esse vicini, sufficientes, et minus suspecti. Porotci mají být sousedé postačujícího nemovitého majetku a mimo podezření.

Juratores sunt judices facti. Přisežní znalci (porotci) jsou soudci, kteří rozhodují o skutkových okolnostech. Přisežní znalci (porotci) soudí skutečnosti.

Jurats. V anglickém právu úředníci v některých společnostech v Kentu a Sussexu jakožto obecní starší.

Jure. Lat. Právem; po právu; podle zákona.

Jure belli. Právem války, podle zákona války.

Jure civili. Podle občanského práva.

Jure coronae. Právem Koruny.

Jure divino. Božským právem; právem Božím.

Jure ecclesiae. Právem církve.

Jure emphyteutico. Právem *emphyteusis*, právem emphyteutickým. *Viz* Emphyteusis.

Jure gentium. Podle práva národů.

Jure naturae aequum est neminem cum alterius detrimento et injuria fieri locupletiozem. Podle přirozeného práva není spravedlivé, aby se někdo obohacoval ke škodě nebo újmě druhého.

Jure representationis. Právem reprezentace, právem jiné osoby.

Jure uxoris. Právem manželky.

Juridical. Soudní. Týkající se správy justice nebo kanceláře soudce.

Řádný; provedený v souladu se zákony země a s praxí, která se v ní zachovává.

Juridical day. Den, v němž zasedá soud. Black v. National Bank of Kentucky, 226 Ky. 152, 10 S.W.2d 629, 630.

Juridicus. Lat. Týkající se soudů nebo správy justice; soudní; zákonný.

Juri non est consonum quod aliquis accessorius in curia regis convincatur antequam aliquis de facto fuerit attinctus. Není ve shodě se spravedlností, že má být odsouzen před královským soudem jakýkoli spolupachatel ještě dříve, než byl usvědčen.

Juris. Lat. Týkající se práva; zákona.

Juris affectus in executione consistit. Účinek práva tkví v jeho výkonu.

Jurisconsult. Právník, osoba zblhlá v právní vědě, zejména v mezinárodním nebo veřejném právu.

Jurisconsultus. Lat. V římském právu expert na právní vědu, osoba dokonale zblhlá v právu, k níž se obvykle obracely s žádostí o informace nebo radu jak soukromé osoby jako její klienti, tak soudci, obhájci a jiní pracovníci justice. Zkráceno *i-ctus*.

Jurisdiction est potestas de publico introducta, cum necessitate juris dicendi. Jurisdikce je moc zavedená pro veřejné blaho pro potřebu vykonávání spravedlnosti.

Jurisdiction. Výraz značně širokého významu zahrnující všechny druhy soudního jednání. Federal Land Bank of Louisville, Ky. v. Crombie, 258 Ky. 383, 80 S.W.2d 39, 40. Je to pravomoc soudu rozhodnout kontroverzní záležitost a předem předpokládá existenci řádně ustaveného soudu ovládajícího předmět sporu a strany. Pinner v. Pinner, 33 N. C. App. 204, 234 S.E.2d 633. Jurisdikce určuje pravomoc soudů vyšetřovat skutečnosti, aplikovat právo, činit rozhodnutí a vyhlašovat rozsudek. Police Com'r of Boston v. Municipal Court of Dorchester Dist., 374 Mass. 640, 374 N.E.2d 272, 285. Zákonné právo, pomocí kterého soudci vykonávají svou pravomoc. Max Ams, Inc. v. Barker, 293 Ky. 698, 170 S.W.2d 45, 48. Existuje, jestliže soud má soudní pravomoc pro skupinu příslušných případů, když jsou přítomny vhodné strany a body, o nichž má být rozhodnuto, jsou v rámci pravomoci soudu. United Cemeteries Co. v. Strother, 342 Mo. 1155, 119 S.W.2d 762, 765. Pravomoc a autorita soudu provádět výslech a rozhodovat v soudním řízení, a pravomoc vydat konkrétní rozsudek ve sporné věci. In re De Camillis Estate, 66 Misc. 2d 882, 322 N.Y.S. 2d 551, 556. Právo a pravomoc soudu rozhodovat spor ve věci předmětu sporu v daném případě. Biddinger v. Fletcher, 224 Ga. 501, 162 S.E.2d 414, 416. Termín může mít různý význam v různých kontextech. Martin v. Luther, C. A. Ill., 689 F.2d 109, 114.

Oblasti jurisdikce; zeměpisná oblast, v níž má soud pravomoc nebo druhy případů, jež má pravomoc projevovat (územní a věcná příslušnost).

Rozsah jurisdikce federálních soudů je řízen 28 U.S.C.A. § 1251 a násl.

Co se týče Ancillary; Appellate; Concurrent; Contentious; Continuing; Coordinate; Criminal Equity; Exclusive; Foreign; General; Legislative; Limited nebo special jurisdiction; Military; Pendent jurisdiction; Plenary; Primary; Probate; Special; Subject-matter; Summary; Territorial; a Voluntary jurisdiction viz tato hesla. Viz také Excess of jurisdiction; Jurisdiction in personam; Jurisdiction in rem; Jurisdiction in of the subject matter; Jurisdiction quasi in rem; Lack of jurisdiction. Co se týká *original jurisdiction*, viz Original. Pokud jde o *diversity jurisdiction*, viz Diversity of citizenship. Stran *federal question jurisdiction*, viz Federal question jurisdiction. Stran *jurisdiction over nonresidents nebo foreign corporations*, viz Long arm statutes; Minimum contacts.

Jurisdictional. Týkající se jurisdikce; poskytující jurisdikci; prokazující nebo prozrazující jurisdikci; definující nebo omezující jurisdikci; nezbytné pro jurisdikci.

Jurisdictional amount. Nezbytná částka, o kterou v případě musí jít, aby byla založena soudní pravomoc. *Shabotzky v. Massachusetts Mut. Life Ins. Co.*, D.C.N.Y., 21 F. Supp. 166, 167; suma všech požadavků, jež jsou vhodně spojeny, *Gray v. Blight, C.A. Colo.*, 112 F.2d 696, 700; hodnota předmětu, již se má dosáhnout v soudním sporu, *Ronzio v. Denver and R.G.W.R. Co.*, C.C.A. Utah, 116 F.2d 604, 606. Jurisdikce soudního dvora je obvykle omezena částkou, jež je sporná v konkrétní žalobě, *např.* požadovaná jurisdikční částka pro diverzitu jurisdikce, týkající se občanství u federálních okresních soudů je stanovena v 28 U.S.C.A. § 1332.

Jurisdictional dispute. Konkurenční požadavky různých odborových svazů předložené zaměstnavateli s tím, že každý z jejich členů je oprávněn vykonávat určitou specifickou práci. Aby mohla N.L.R.B. provádět slyšení a rozhodnout o přidělení práce, musí existovat důkaz o hrozbě nátlakové akce.

Jurisdictional facts. Takové skutkové otázky, jež musí existovat, než se může soud vhodným způsobem chopit v konkrétní věci jurisdikce, jako *např.* že obžalovanému byl zajištěn řádný průběh procesu, že sporná částka překročila určitou mez, že strany jsou občany různých států a pod. *Noble v. Union River Logging Railroad Co.*, 147 U.S. 165, 13 S. Ct. 271, 37 L. Ed. 123. Viz Jurisdictional statement, Jurisdiction clause.

Jurisdictional limits. Ústavní nebo zákonné parametry, v jejichž rámci může být vykonávána soudní pravomoc, jako jsou *např.* limity založené na peněžní hodnotě žaloby. Viz Jurisdictional amount.

Jurisdictional plea. Soudní odpověď na žalobu. Forma odpovědi týkající se otázky, zda má soud pravomoc nad obžalovaným anebo nad předmětem sporu, *např.* *Fed. R. Civ. P. 12(b)(1), (2)*.

Jurisdictional statement. V některých státech vyžadované prohlášení uvést (zveřejnit) částku, jež je údajně sporná, aby bylo umožněno soudu všeobecné jurisdikce vyslechnout případ, aniž by jej vrátil soudu nižší instance. Viz také Jurisdiction clause.

Jurisdiction clause. Obhajoba, jež stanoví požadavek pomoci, ať už jde o původní nárok, protinárok, křížový

nárok (nárok vůči spolunavrhovateli nebo spoluodpůrci), nebo nárok třetí strany, musí obsahovat „stručně a jasně prohlášení o důvodech, na nichž závisí jurisdikce soudu, pokud soud už nemá jurisdikci a nárok nepotřebuje žádné nové důvody ke své podpoře“. *Fed. R. Civ. P. 8(a)*.

V praxi ekvity část listiny, která má soudu poskytnout jurisdikci procesu obecným ujištěním, že akty, na něž existuje stížnost, protiřečí ekvité a mají tendenci poškodit žalobce, a že žalobce nemá opravný prostředek nebo úplný opravný prostředek, jestliže mu soud ekvity nepomůže, je nazývána „jurisdikční klauzule“. Viz rovněž Jurisdictional statement.

Jurisdiction in personam. Pravomoc, kterou má soud nad osobou obžalovaného a která je vyžadována, než může soud vynést osobní rozsudek neboli rozsudek in personam. *Penoyer v. Neff*, 95 U.S. 714, 24 L. Ed. 565. Může být získána aktem obžalovaného v rámci jurisdikce na základě zákona, podle kterého obžalovaný mlčky souhlasí s osobní jurisdikcí soudu, *např.* provozování motorového vozidla na dálnicích státu uděluje soudům státu jurisdikci nad provozovatelem a majitelem. *Hess v. Pawloski*, 274, U.S. 352, 47 S. Ct. 632, 71 L. Ed. 1091. Rozsudek in personam vede k sloučení původního právního důvodu žaloby do rozsudku a žaloba pak spočívá na rozsudku a nikoli na původním žalobním důvodu. Viz také In personam; Jurisdiction over person.

Jurisdiction in rem. Pravomoc soudu nad věcí, takže jeho rozsudek je platný co do práv kterékoliv osoby ve věci, *např.* rozsudek nebo soudní rozhodnutí o registraci nároku na pozemek. Viz také in rem; Jurisdiction quasi in rem.

Jurisdiction of the person. Viz Jurisdiction in personam.

Jurisdiction of the subject matter. Jurisdikce o předmětu sporu.

Pravomoc určitého soudu vyslechnout druh případu, který má projednávat. *Alfaro v. Meagher*, 27 Ill. App. 3d 292, 326 N.E.2d 545, 548. Výraz se týká jurisdikce soudu přesahující kategorii případů, k níž patří určité případy. *Ferree v. Ferree* 285 Ky. 825, 149 S.W.2d 719, 721. Jurisdikce, týkající se podstaty žalobního důvodu a hledané pomoci, *Mid-City Bank & Trust Co. v. Myers*, 343 Pa. 465, 23 A.2d 420, 423; nebo částky, o níž je soud s omezenou jurisdikcí oprávněn vydat rozsudek.

Soud nemá pravomoc soudit věc, nad níž nemá jurisdikci, i když soud disponuje jurisdikcí nad stranami ve sporu, *například* soud s omezenou trestní jurisdikcí nemá pravomoc soudit obvinění z vraždy a jeho rozsudek by proto byl neplatný a bez účinku, protože postrádá jurisdikci v předmětu sporu.

Jurisdiction over person. Pravomoc nad osobami. Zákonná moc soudu vyhlásit osobní rozsudek proti straně v žalobě nebo řízení. *Imperial v. Hardy, La.*, 302 So.2d 5, 7. Viz Jurisdiction in personam.

Jurisdiction quasi in rem. Pravomoc soudu nad právem obžalovaného na majetek, nemovitý či osobní, v rámci zeměpisných hranic soudu. Rozsudek nebo rozhodnutí soudu zavazuje jenom nárok obžalovaného a nikoli celý svět jako v případě jurisdikce in rem. Původní žalobní důvod nespĺývá v rozsudku, jako je tomu v případě rozsudku odvozeného z osobní jurisdikce.

Juris et de jure. Podle zákona a podle práva.

Domněnka *juris et de jure* nebo nevyvratitelná domněnka je taková, kterou zákon nestrpí vyvrátit jakýmkoli protidůkazem, kterou však konstatuje jakožto nevyvratitelnou, zatímco domněnka *juris tantum* je takovou, která trvá při nepřítomnosti důkazu v opačném smyslu, může však být vyvrácena.

Juris et seisinæ conjunction. Spojení pozemkové držby nebo držby a práva držby, přičemž se vytváří kompletní právní titul. 2 Bl. Comm. 199, 311.

Juris ignorantia est cum jus nostrum ignoramus. Je neznalostí zákona, jestliže neznáme svá vlastní práva.

Jurisceptor. Lat. Student občanského práva.

Jurisperitus. Lat. Zběhlý nebo vzdělaný v právu.

Juris positiví. Týkající se platného (pozitivního) práva; úprava nebo požadavek platného práva, na rozdíl od přirozeného nebo božského práva.

Juris praecepta sunt haec: honeste vivere; alterum non laedere; suum cuique tribuere. (Ulpianus D 1, 1, 10, 1) Toto jsou příkazy práva: čestně žít, neškodit druhému, každému přiznávat, co mu patří.

Juris privati. Týkající se soukromého práva; předměty soukromého vlastnictví.

Jurisprudence. Právní věda, teorie práva. Filozofie práva nebo věda, jež pojednává o principech platného práva a právních vztahů.

Ve vlastním smyslu tohoto slova je „jurisprudence“ právní vědou, totiž tou vědou, která má co do své funkce zjišťovat principy, na nichž spočívají zákonná (právní) pravidla, a to nikoli pouze za účelem klasifikace těchto pravidel podle jejich vlastního pořádku, a poukazovat na jejich vzájemné vztahy, ale také s cílem vyřešit způsob, jak mají být na nové a pochybné případy uplatněna přiměřená pravidla. Jurisprudence je více formální než materiální vědou. Nemá přímý vztah k otázkám morálky nebo politiky, protože ty spadají pod oblast etiky a zákonodárství; když však vznikne nový nebo pochybný případ, na který lze — jestliže to vezmeme doslova, stejnou měrou aplikovat dvě rozdílná pravidla, může být a často také je úkolem právní vědy zvažovat konečný efekt, který by byl vyvolán, kdyby bylo každého pravidla použito na neurčitý počet podobných případů, a vybrat ono pravidlo, které po takové aplikaci přinese největší společenský prospěch.

Pokud jde o Comparative jurisprudence a Medical jurisprudence viz tato hesla. Co se týče *equity jurisprudence*, viz Equity.

Jurisprudentia. Lat. V římském právu a v common law jurisprudence nebo právní věda.

Jurisprudentia est divinarum atque humanarum rerum notitia, justí atque injustí scientia. (Ulpianus D 1, 1, 10, 2) Právní věda je znalost věcí božských i lidských, je to věda o spravedlivém, jakož i nespravedlivém.

Jurisprudentia legis communis angliae est scientia socialis et copiosa. Znalost soudcovského práva (common law) Anglie je vědou společenskou a obsáhlou.

Juris publicí. Týkající se veřejného práva; týkající se společného nebo veřejného užití; takové věci, jež jsou, aspoň při svém náležitém použití, společné všem králo-

vým poddaným; jako jsou společné silnice, společné mosty, společné řeky a společné přístavy.

Jurist. Kdo je zběhlý nebo zručný v právu; protějšek latinského „*jurisperitus*“ (q.v.). Soudce; právní vědec (odborník).

Výrazu se obvykle používá pro ty, kdo se vyznamenali svými spisy o právních otázkách nebo pro soudce.

Juristic. Patřící k jurisprudenci nebo příznačný pro právní vědu, nebo jurista nebo právníká profesu.

Juristic act. Akt, který má mít zákonný efekt a je schopný jej mít. Akt soukromé osoby směřující k původu, ukončení nebo změně práva.

Juris doctor. Viz J.D.

Juris utrum. V anglickém právu zrušený writ, který byl určen pro faráře kostela, jehož předchůdce zcizil kostelní pozemky a nemovitosti.

Juror. Člen poroty. Kromě řádných porotců termín zahrnuje i zvláštní a náhradní porotce.

Alternate juror. Dodatečný porotce ustavený v případě onemocnění nebo neschopnosti jiného porotce, obecně v procesech s očekávaným dlouhým trváním. *Fed. R. Civil P. 47(b)*.

Juror designate. Porotce, který byl vybrán jakožto porotce. *Summers v. State ex rel. Boykin*, 66 Ga. App. 648, 19 S.E.2d 28, 31.

Juror's book. Seznam osob s kvalifikací být členem poroty. Viz také Jury-list.

Jury. Určitý počet mužů a žen vybraných podle zákona a složivších přísahu (*jurati*) za účelem vyšetřovat (zkoumat) určité skutkové otázky a vyhlásit pravdu na základě důkazů jim předložených. Tato definice zahrnuje různé druhy porot, jako *např.* *grand jury* (velká porota), *petit jury* (malá porota), *common jury* (obecná [společná] porota), *special jury* (zvláštní porota), *coroner's jury* (koronérova porota), *sheriff's jury* (šerifova porota) (q.v.). Porota je sborem osob dočasně vybraných z řad občanů určitého obvodu a vybavených pravomocemi předvést nebo obvinít osobu za veřejný trestný čin nebo soudit faktickou otázku. Viz také Trier of fact.

Advisory jury. Poradní porota. Sbor porotců jmenovaných k vyslechnutí případu, v němž strany nemají právo na porotní soud. Soudce zůstává výlučně odpovědný za zjištěný skutkový stav a může verdikt poroty přijmout nebo odmítnout. *Fed. R. Civil. P. 39(c)*. Viz také Advisory jury.

Blue ribbon jury. Porota nevybraná z celé společnosti, nýbrž z neobvykle kvalifikovaných lidí; výjimečná porota.

Challenge to jury. Viz Jury challenge.

Common jury. Obvyklý druh poroty (tj. malá porota), která obvykle posuzuje faktické otázky, na rozdíl od *special jury* (zvláštní poroty) (v.t.).

Deadlocked jury. Viz Hung jury, níže.

Fair and impartial jury. Viz Fair and impartial jury.

Foreign jury. Cizí porota. Porota získaná z jiného okresu a jiné jurisdikce než té, k níž připadl předmět sporu.

Grand jury. Velká porota. Vyšetřovací porota, která je svolávána a znovu povolávána šerifem na každé zasedání trestních soudů a jejíž povinností je přijímat stíž-

nosti a obvinění v trestních věcech, slyšet důkazy předkládané státem a přijímat písemná podání žalob v případech, kde dospěla k závěru, že by se měl konat proces. Porotci nejdříve složí přísahu a jsou poučeni soudem. Je nazývána „velkou porotou“, protože zahrnuje větší počet porotců než běžné soudní poroty neboli „malé poroty“. V common law se velká porota skládala nejméně z 12 a nanejvýš z 23 porotců.

Sbor občanů, jejichž počet se liší od státu ke státu, jejichž povinnosti sestávají z určování, zda existuje pravděpodobný důvod, že byl spáchán trestný čin, a zda má být proti někomu za tento zločin vzneseno obvinění (true bill). Jestliže velká porota rozhodne, že pravděpodobný důvod neexistuje, vrátí „no bill“. Je to obžalovací orgán a jeho funkce nezahrnuje určení viny.

Federal grand jury. Federální velká porota. Každá velká porota ustanovená před jakýmkoli federálním okresním soudem se má skládat z 16 až 23 osob. Jestliže se zúčastňuje méně než 16 povolaných osob, mají být rozmístěny ve velké porotě, a soud má nařídít soudnímu úředníkovi, aby buď okamžitě nebo pro určený den povolal z okresu a nikoli z nezúčastněných osob postačující počet osob k doplnění velké poroty. 18 U.S.C.A. § 3321; Fed. R. Crim. P. 6.

Viz také Inquest; Special grand jury.

Hung jury. Porota, která není s to se shodnout na rozsudku po vhodné době porady; porota, která uvízla ve slepé uličce. Výsledkem je zmatečné soudní řízení. Viz Dynamite instruction.

Impanelling of jury. Viz Impanel; Jury challenge.

Impartial jury. Viz Impartial jury.

Inquest jury. Vyšetřovací porota. Vyšetřovací porota je sbor osob povolaných z občanů určitého obvodu před šerifa, koronera nebo jiné vládní úředníky k vyšetřování určitých faktů. Viz Inquest.

Jury instructions. Viz Jury instructions.

Jury size. Velikost poroty. Zatímco v common law a tradičně se porota skládá ze 12 členů, není z ústavního hlediska na závadu nebo nedostatkem, jestliže má porota méně než 12 členů, a pro poroty státního a federálního okresního soudu je obvyklé, že se skládají ze šesti osob pro občanskoprávní případy namísto dvanácti, (např. Dist. of Mass.). Colgrove v. Battin, 413 U.S. 149, 93 S. Ct. 2448, 37 L. Ed.2d 522. Rovněž u federálních okresních soudů a mnoha státních soudů mohou strany určit, aby se porota skládala z jakéhokoli počtu menšího než dvanáct. Fed. R. Civil. P. 48, Fed. R. Crim. P. 23. Pokud jde o velikost (počet členů) federální velké poroty, viz Federal grand jury, výše.

Jury tampering. Neoprávněná komunikace s porotcem za účelem vyvíjení nevhodného vlivu. State v. Boudreaux, La. App., 526 So.2d 230, 233. Je zakázáno federálními a státními zákony. Cf. 18 U.S. C.A. 1503, 1504, N.Y. McKinney's Penal Law 215, 15.

Petit jury. Obvyklá porota pro soud v civilní nebo trestní žalobě; nazývá se tak proto, aby se odlišila od velké poroty.

Polling of jury. Viz Polling the jury.

Sequestration of jury. V některých případech všeobecně známých nařídí soudce, aby byla porota oddělena od veřejnosti (např. poslána do areálu hotelu po dobu, kdy neprobíhá jednání soudu) po dobu trvání soudu, aby se zabránilo ovlivňování a vystavování pub-

licitě. V těchto případech jsou porotci vždy v péči soudu.

Special jury. Porota nařízená soudem na návrh kterékoli strany v případech neobvyklého významu nebo složitosti. Podle způsobu, jakým je ustanovována, je nazývána „struck jury“, porota sestavená výskrtáváním kandidátů. Viz Striking a jury.

V common law porota složená z osob zaujímajících vyšší postavení než obyčejní svobodní vlastníci pozemků, obvykle povolaných k souzení otázek většího významu než těch, jež jsou běžně svěřovány porotám.

Traverse jury. Viz Traverse.

Trial jury. Porota, jež se účastní na procesu daného případu (tj. na hlavním líčení), nebo porota povolaná a ustavená pro proces případu a v tomto smyslu malá porota na rozdíl od velké poroty. Sbor osob zvolených z občanů určitého obvodu před soudem nebo úředníkem příslušné jurisdikce, který je přísední a má soudit a rozhodnout rozsudkem faktickou otázkou.

Jury—box. Místo u soudu (přesně vymezené místo), kde sedí porota během soudního projednávání případu.

Jury challenge. Challenge for cause. Ve většině jurisdikcí má každá strana v soudním sporu právo na určitý počet peremptorních (kategorických) námitek vůči porotcům v době jejich ustanovení. Mimoto má strana právo odmítnout porotce tím, že poskytne postačující důvod, proč nemá být tento porotce ustanoven, jako je např. předpojatost nebo znalost případu. Na rozdíl od peremptorní (kategorické) námítka, pro niž se nemusejí uvádět důvody, musí strana odmítající porotce z nějakého důvodu přesvědčit soudce, že její důvody jsou pádné. Viz např. Fed. R. Crim. P. 24. Viz také Challenge.

Challenge to array. Odmítnutí celé poroty založené na takových důvodech jako je soustavné vylučování žen, černochů, mladých lidí apod. při výběrovém procesu.

Peremptory challenge. Odmítnutí porotce v době sestavování poroty, při němž není nutné uvádět důvod; ve většině jurisdikcí je oprávněna každá strana k určitému počtu takovýchto odmítnutí kromě odmítnutí z určitých důvodů (challenges for cause). Viz např. Fed. R. Crim. P. 24.

Jury commissioner. Úředník pověřený vybrat jména, která mají být vložena do „porotního kola“ (z něhož se losují jména), nebo vybrat panel porotců pro konkrétní soudní jednání. Místní úředník odpovědný za sestavení seznamu kvalifikovaných perspektivních porotců, jež se předloží soudu.

Jury instructions. Instrukce dané soudcem porotě, jež se týkají práva, které se na případ vztahuje, prohlášení učiněné soudcem porotě, v němž ji informuje o zákonu, který lze aplikovat na případ obecně nebo o některých jeho aspektech, výklad nebo pravidla či principy zákona, který lze aplikovat na případ nebo některou jeho část či fázi, které je porota povinna přijmout a použít. Obhájcí obou stran normálně dávají soudci návrhy na obsah instrukce. Fed. R. Civil. P. 51, Fed. R. Crim. P. 30. Mnohé státní i federální soudy mají vzorové instrukce pro poroty, jež soudce požaduje používat nebo podstatně dodržovat.

Viz také Allen charge; Argumentative instruction; Cautionary instruction; Charge (Charge to jury); Converse instruction; Dynamite instruction; Formula in-

struction; Golden Rule argument. Stran request for instructions viz Request.

Additional instructions. Pokud porota v průběhu porady nemá jasno v určité právní otázce nebo v určitém aspektu důkazu, může požádat soud o dodatečné instrukce.

Mandatory instructions. Závazně instrukce jednoznačně ukládají porotě, že v případě, kdy porotci na základě převažujících důkazů shledají, že existuje určitý soubor faktů, musí se rozhodnout pro jednu stranu a proti druhé. Skaggs v. Davis, 424 N.E.2d 137, 141. Závazně instrukce jsou takové, jež se snaží vést ke shrnutí faktického stavu a směřovat porotu k určitému výsledku a je třeba je rozlišovat od instrukcí, které pouze shrnují ustanovení zákona, aniž by přitom přihlížely k faktickému stavu (skutkovému ději). LaNoux v. Hagar, Ind. App., 308 N.E.2d 873, 878.

Peremptory instructions. Instrukce daná soudem porotě, které se musí porota bezvýhradně držet, jako např. instrukce přijít s verdiktem ve prospěch obžalovaného nebo žalobce, podle případu. Viz také Mandatory instructions, výše.

Jury—list. Seznam obsahující jména porotců jmenovaných k projednání případu nebo jména všech porotců povolaných k účasti u soudu. Viz také Jury panel.

Jury of matrons. Viz Matrons, jury of.

Jury panel. Skupina perspektivních porotců, kteří jsou pozváni k soudnímu líčení na určitý den a z nichž se vybírá velká porota nebo běžná porota. Viz Impanel; Jury—list.

Jury polling. Viz Polling the jury.

Jury process. Předvolání, jímž je porota povolávána k případu a zajišťována účast porotců. Viz také Impanel.

Jury questions. Obecně se výraz týká faktických otázek, jež jsou výlučně v oboru působnosti poroty, na rozdíl od právních otázek, jež musí rozhodnout soudce. Termín se může rovněž týkat zvláštních otázek nebo vyšetřovacích dotazů, jež může soud adresovat porotě pro zvláštní verdikt. Fed. R. Civil. P. 49. Viz také Voir dire.

Jury Selection and Service Act. Federální zákon (1968) k zajištění nediskriminace při výběru federální poroty a při jejím fungování. 28 U.S.C.A. § 1861.

Jury summation. Viz Closing argument.

Jury trial. Soudní řízení o záležitosti nebo případu před porotou, na rozdíl od procesu před soudcem. Takové právo je zaručeno s ohledem na trestní věci čl. III., odd. 2, věta 3 Ústavy USA a s ohledem na „soudní pře podle angloamerického práva, přesahuje-li výše pohledávky dvacet dolarů“ Sedmým dodatkem. Takové právo je rovněž zaručeno soudním pravidlem (např. Fed. R. Civil. P. 38) a Pátým dodatkem, který umožňuje *inter alia* obžalobu velkou porotou a Šestým dodatkem, který obsahuje další specifikace, týkající se porotního soudu v trestních věcech. Kromě toho poskytují ústavy jednotlivých států právo na porotní soudy a Nejvyšší soud konstatoval, že Čtrnáctý dodatek zaručuje právo na porotní soud ve všech státních trestních věcech, které by, kdyby byly souzeny u federálního soudu, spadaly pod záruku Šestého dodatku. Duncan v. Louisiana, 391 U.S. 145, 88 S. Ct. 1444, 20 L. Ed.2d 491.

Právo na „porotní soud“ sporných otázek v sobě zahrnuje soud nestrannou a kvalifikovanou porotou.

Alexander v. R. D. Crier & Sons Co., 181 Md. 415, 30 A.2d 757, 759.

Viz též Trial.

Jury wheel. Přístroj nebo elektronický systém, v němž se uchovávají a z něhož se namátkově vybírají jména nebo identifikační čísla budoucích porotců. Stroj obsahující jména osob s kvalifikací sloužit jako členové velké nebo běžné poroty, z nichž je v pořadí určeném náhodnými otáčkami přístroje zvolen potřebný počet jmen, z nichž lze sestavit panely pro daný termín soudu.

Jurywoman. Členka poroty z řad starších vdaných žen.

Jus. Lat. V římském právu zákon; právo; spravedlnost; zákon; celý soubor práva; také právo. Termínu se používá ve dvojnásobném smyslu:

1. „Jus“ znamená „zákon“, myšleno abstraktně; to zn. na rozdíl od jakéhokoli specifického právního předpisu, věda nebo odbor učení nebo *quasi* perzonifikovaný faktor v lidských dějinách nebo chování či společenském rozvoji, který v obecném smyslu nazýváme „právo“. Nebo znamená zákon považovaný za systém, agregát, celek; „celková suma mnoha individuálních zákonů chápaných společně“. Nebo může znamenat nějaký zvláštní systém nebo soubor zvláštních zákonů, jako např. ve výrazech „*jus civile*“, „*jus gentium*“, „*jus praetorium*“. 2. V druhém smyslu „jus“ znamená „právo“, to zn. moc, výsadu, schopnost nebo potřebu vlastní nějaké osobě a provázející jinou osobou, nebo schopnost, kterou má nějaká osoba v kontrolování, se souhlasem a podporou státu, jednání druhé. To je jeho význam ve výrazech „*jus in rem*“, „*jus accrescendi*“, „*jus possessionis*“. Má proto stejnou dvojznačnost jako slova „*droit*“, „*Recht*“ a „*right*“ (q.v.).

V rámci významu všeobecně platné zásady, že „*ignorantia juris non excusat*“ (neznalost práva neomlouvá), používá se slova „jus“ k označení obecného práva nebo obyčejného práva země, a nikoli práva soukromého. Některé další významy slova jsou: Žaloba nebo spíše takové řízení o římské žalobě, jež probíhalo před praetorem.

Pravomoc nebo autorita. *Sui juris*, ve vlastní pravomoci; nezávislý. *Alieni juris*, v pravomoci někoho jiného.

Profese (*ars*) nebo praxe práva. *Jus ponitur pro ipsa arte*. Soud nebo soudní tribunál (*locus in quo redditur jus*).

Jus abstinendi. Právo zřeknutí se, právo dědice podle římského práva zřeknout se nebo odmítnout dědictví, jako např. tam, kde by přijetí dědictví v důsledku nezbytnosti platit dluhy pro něj bylo břemenem.

Jus abutendi. Právo vlastní majetek zničit. Tím se chápe právo dělat si s majetkem přesně to, co si kdo přeje (nakládat s ním podle libosti) čili mít plnou vládu nad majetkem.

Jus accrescendi. Právo na podíl zemřelého společníka. In re Brogan's Estate, 165 Misc. 111. 300 N.Y.S. 447, 455. Právo toho nebo těch, kdo přežili ze dvou nebo více společných vlastníků nemovitosti na držbu nebo nemovitost po smrti jednoho nebo více společných vlastníků. In re Capria's Estate, 89 Misc. 101, 151 N.Y.S. 385, 386.

Jus accrescendi inter mercatores, pro beneficio commercii, locum non habet. Právo na podíl zemřelého společníka nemá místa mezi obchodníky, k prospěchu obchodu. Neexistuje právo na podíl zemřelého společníka v případech partnerství, jako je tomu při společné držbě.